CUMARTESİ 30 TEMMUZ 1938

İDARE YERİ
İstanbul Nuruosmaniye No. 84
Telgraf: Yenisabah gazetesi İstanbul
Telefon: — 20795
Birinci yıl — No. 86

YENİ
SABAH

ABONE ŞARTLARI
Türkiye / Ecnebi
900 Kr. seneliği 2400 K.
500 Kr. 6 aylığı 1200 K.
260 Kr. 3 aylığı 600 K.
90 Kr. 1 aylığı 300 K.
Posta ittihadına girmemiş memleketler için 26, 14, 7,5 ve 4 lira.

HERYERDE
3
KURUŞ

Girit'de isyan çıktı, Hanya şehri asilerin eline geçti

Kara, deniz ve hava kuvvetlerine Hanya'ya gitmeleri emredildi

İSYAN, BİR HAMLEDE BASTIRILDI

Bu delice hareketin mânası malûm değildir

Başvekilin Girit halkına beyannamesi

Atina, 29 (A.A.) — Yaz mevsiminde mutad olduğu üzere nöbet değiştirmek üzere bir kısım askerin şimali Yunanistana gönderilmesi sebebiyle garnizon kuvvetlerinin azalmasından bilistifade Mitsotakis, Muntaki ve Hacı Angeli idaresinde dört yüz kadar kişiden mürekkep silâhlı bir grup dün gece Gridde Hanya şehrine girmiş ve şehri işgale muvaffak olmuştur. Bu manasız delice hareketin sebebi ve hedefi daha henüz malûm değildir.

Meseleden haberdar edilen Başvekil Metaksas, derhal kara, deniz ve hava ordusundan kuvvetli bir müfreze gönderilmesini emretmiştir.

Giridin diğer aksamında sükûn hüküm sürmektedir.

Başvekil Girid halkına hitaben aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:

"Millî kalkınma eserine faaliyetle devam olunduğu bir zamanda, sözde âsiler, Hanyaya girmişler ve şehri işgal etmişlerdir. Meşru nizamın galebe çalması ve Girid halkının huzur ve sükûnun temin olunması için bütün vasıtalarla âsileri yok etmeğe katî surette azmetmiş bulunuyorum. Girid halkının vatanperver hissiyatına ve Bana karşı gösterdiği itimat nişanelerine güvenerek, bütün Girid halkını âsilerin her türlü yardımdan mahrum bırakmıya ve Elen milletine Giridin mütesanit bir surette milletin heyeti umumiyesi yanında yer almış bulunduğunu göstermiye davet ederim. Bütün Yunanistanda mutlak bir nizam ve sükûn hüküm sürmekte ve bütün millet hükümetin yanıbaşında yer almış bulunmaktadır. „

İsyan bastırıldı

Atina, 29 (A.A.) — Girit valisi, Hanyada nizamın yeniden tesis olunduğunu ve dağıtılan âsilerin şehri terkettiğini Başvekile telgrafla bildirmiştir. Bütün resmî binalar yeniden hükûmet makamlarının eline geçmiştir.

Atatürkün annelerinin kabri etrafında park

İzmir, 29 (A.A.) — Atatürkün annelerinin metfun bulunduğu Karşıyakada Soğukkuyuda Osmanpaşa mezarlığındaki kabri etrafındaki kurulacak park ile yapılacak yeni bir makber mevzuu hakkında mimar mütehassıs Bay Gotye hazırladığı planı belediyeye vermiştir.

Vali Fazlı Güleç ve şarbay Doktor Behçet Uz tarafından tetkik edilen bu plâna göre makber somakiden yapılacak ve etrafındaki park da en zarif bir şekilde vücude getirilecektir. İnşaata yakında başlanacaktır.

Hanyadaki asker başka şehire kaçtı

Atina, 29 (Hususî) — Hanyadan alınan haberlere göre "Hacı Angeliki„ 400 kişinin başında Hanya şehrini zapt ve hükûmeti iskat etmiştir. General Metaksas kara, deniz ve hava kuvvetlerine derhal Hanyaya gitmeleri emrini vermiştir. Hükûemete

(Devamı 5 inci sayfada)

Mısırlı misafirler

Dün sergiyi gezdi ve akşam gittiler

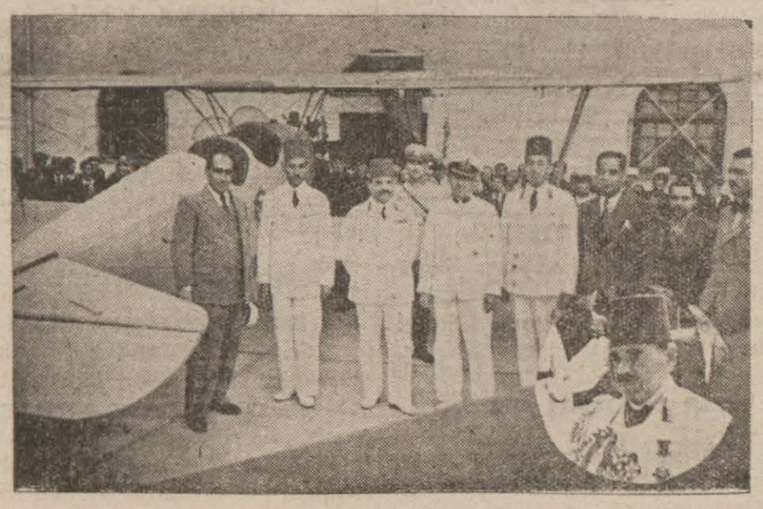

Mısır Bahriye Nazırı Mahmut Hamza paşa, dün Yerli mallar sergisinde

Mısır bahriye nazırı ve kral yaveri Mahmud Hamza Başa, dün, şehrin gezilecek yerlerini ve bazı camileri gezmiş, öğleden sonra saat on üç buçukta Bebekte valde paşa yalısında Mısır sefateri tarafından verilen ziyafette bulunmuştur. Vali ve İstanbul komutanının da davet edildiği bu ziyafetten sonra, Mahmud Hamza Başa, otomobille şehirde bir gezinti yapmış ve Galatasaraydaki onuncu yerli mallar sergisini ziyaret etmiştir.

Mısır donanma kumandanı sergiye geldiği vakit, sergiyi gezerken ve sergiden ayrılırken sergideki ziyaretçiler ta-

(Devamı 5 inci sayfada)

Japonlar her taraftan baskına uğrayorlar

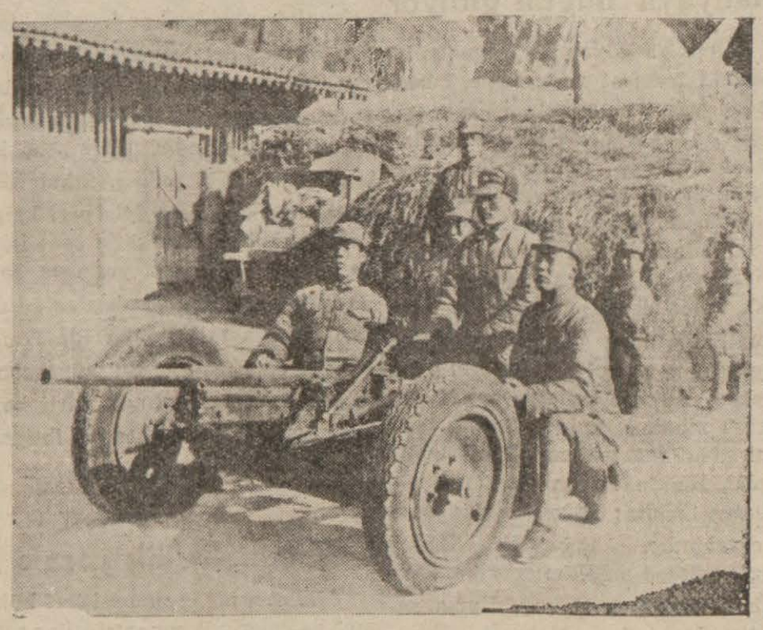

Japonların tank imhasına mahsus topları

Hankong, 29 (A.A.) — Şanside toplanmış olan Çin kıtaatı 48 saat zarfında Sianlindi istirdat etmeğe muvaffak olmuştur. Çinliler Finşuda deniz sahilinde binden fazla düşman imha etmişler, nehri de muhasaraya almışlardır. Çin çeteleri Ute Hiu dağ

(Devamı 5 inci sayfada)

Romanyadan gelen Hariciye Vekilini Atatürk kabul etti

Tevfik Rüştü Aras seyahati hakkında maruzatta bulundu

Bükreşte müteveffa kraliçe valide Marinin cenaze merasiminde hükûmetimizi temsile memur heyete riyaset eden Hariciye Vekilimiz Doktor Tevfik Rüştü Aras, Zafer torpidosiyle şehrimize dönmüştür.

Başvekilimiz ve Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Numan Menemencioğlu Doktor Rüştü Arası Boğazda karşılamışlar ve birlikte Dolmabahçe sarayına gelmişlerdir. Hariciye Vekilimiz Atatürk tarafından kabul edilmiş ve Büyük Şefimize seyahatleri hakkında maruzatta bulunmuştur.

İspanyada hükûmet ordularının taarruzu

Barselon, 29 (A.A.) — Şark cephesinde cumhuriyetçilerin taarruz hareketleri devam etmektedir. Cumhuriyetçiler altı kilometre derinli-

(Devamı 5 inci sayfada)

HER SABAH

Tedrici soyunma

Bilmem hangi İngiliz giyim meraklısı gerek erkek gerek kadın modaları için:

— Sarî bir hastalıktır; fıtratan müstait olanlar yakalarını kurtaramazlar!.... dermiş.

Modanın sarî, hem de pek sarî bir dert olduğunu, Pariste giyilen bir tuvaletin haftasına varmadan dünyanın öbür ucunda görünmesinden, anlıyabiliriz.

Diğer taraftan modaya uyarak çıplak baş dolaşan erkeklerin sayısı hergün artıyormuş.

Bu böyle olunca bizi bir kuruntudur aldı: İtalyada başgösteren yaka ve kravat düşmanlığı modası burda da musallat olursa ne yaparız?...

Modaya uyacağız diye şapkayı feda edenler tabiî şapkadan daha lüzumsuz görünen kravat ve yakayı ferah ferah kündeden atacaklardır.

Düşünülecek başka bir cihet varsa o da bu tedrici soyunma modasının, gittikçe hızını arttırarak, bizi çıplak Mustafaya döndürmesi ihtimalidir.

Dikkat edin, yelek bir hayli zamandanberi metrûk. Şapkasız dolaşanlar çoğalıyor, yakında kravat ve yakaya da veda ediyoruz ve bu gidişle sıra cakete ve pantalona geliyor.

Galiba yarım asır sonraki devrin en şık insanları, mayo ile dolaşacaklar ve mayolarının kupu ve rengi ile övünecekler!..

★

Filistin yollarında

Taarruzlar, çete harpleri çoğalıyor

Bir çok yolları berhava ettiler, demir yollarını söktüler

Kudüs şehrinin umumî görünüşü

Kudüs, 29 (A.A.) — İngiliz makamatı, Beytüllâhim polis merkezinin taarruza uğramış olduğuna dair olan haberleri tekzip etmektedir. Yalnız bir devriye ile tedhişçilerden mürekkep bir çete arasında Beytüllâhim civarında bir müsademe olmuştur. 2 polis memuru yaralanmıştır.

Dün Filistin yollarında birçok taarruzlar vukua gelmiştir. Tethişçiler Nablûs — Tulkerim yolunda birçok köprüleri berhava etmişlerdir. Rasslen yakınında beynelmilel demirvolunun raylarının çivileri sökülmüştür.

Beylerbeyi cinayeti

Evvelki akşam karısını ve kaynanasını öldüren işçinin muhakemesi

Katil, polise müracaat ederek cürmümeşhut yaptırmak istedi, fakat karısını aşikile görünce..

Katil İsa

İsanın karısı ve maktul Sadiye

Katil mahkemede hiç bir şeyi gizlemedi

Evvelki akşam Beylerbeyinde feci bir cinayet işlenmiş, İsa adında bir adam karısı ve kaynanasını kama ile müteaddit yerlerinden yaralıyarak öldürmüştür.

Meşhut suçlar kanunu hükümlerine uygun şerait dahilinde vuku bulduğu için dün akşam ağır ceza mahkemesinde ilk duruşması yapılan bu kanlı hâdise etrafında yaptığımız tahkikatı ve muhakeme safhasını sırasiyle yazıyoruz:

Deniz Bank Galata yolcu salonunda çalışan İsa Sadiye adında bir kadınla altı senedenberi evlidir ve iki çocukları vardır. İsa çok kıskanç bir adamdır. 25 yaşlarında olan karısı Sadiye İstanbulludur ve beylerbeyinde doğmuştur.

Bundan iki buçuk ay evvel İsa ile Sadiyenin araları açılmış ve ayrı yaşamağa başlamışlardır. İsa nişantaşında Meşrutiyet mahallesinde 9 numaralı evde yalnız oturmaktadır. Bununla beraber, Beylerbeyinde Rasim efendi sokağında 6 numaralı evde annesi Seniha ile beraber yaşıyan karısı Sadiyenin kendisine ihanet ettiğinden şüphelenmekte ve fırsat buldukça takip etmektedir. İsa bu takipleri esnasında karısının sivil polis memuru Hakkı ile seviştiğini ve münasebette

(Devamı 5 inci sayfada)

Yeni «Sabah» ın tarihî tefrikası: 63

Türkler karşısında Napolyon Bonapart

Yazan: Ziya Şakir

Kalenin topları da boş durmuyor, ateş yağdırıyordu

Bonapartın gizli hareketleri Türkleri birden ikaz etmişti

Bu ıztırap ve heyecan içinde yaşamaktan, Bonapart'ta bıkmış usanmıştı.... Kalede — Sözde muhasarada — bulunanlar, deniz tarafından her tarafla münasebette bulunuyorlardı. mebzülen yiyecek ve içecek şeylere, ayni zamanda bol cephaneye de malik oldukları için, en küçük fütur ve teessür alâmeti göstermiyorlardı.

Halbuki Fransızlar.. Serbest oldukları halde, kaledekilerden daha sıkıntılı bir hayat geçiriyorlardı... Bu yabancı memlekette, her nevi mahrumiyetler içinde, her an ar - tan bir endişe ile meçhul bir akibete doğru sürüklenip gidiyorlardı.

Bonapart, artık talihinin son cilvelerini de tecrübeye karar vermişti. Tekrar hücumlara geçecekti. Fakat bu hücumlarda muvaffakiyete engel olan başlıca âmil kalenin dibindeki hendeklerdi.

Bu hendekleri alt üst etmiye karar veren Bonapart, derhal bütün mühendislerle istihkâm müfrezesini harekete geçirmişti.

Her gece, bu müfreze kalenin kenarına kadar sokuluyor.. Zulmetten istifade ederek yumuşak toprakları sessiz sadasız kazıyor... Açılan lâğımlara fıçılar dolusu barut yerleştiriyor.. Ortalık ağarır - ken bütün toplar gürlemeye baş - lıyor... İşte o zaman, bu lâğımlarda ateşleniyor... Piyade alayları, hücuma geçiyordu.

Fakat, kalenin topları da boş durmıyordu. Hücum safları üzerine sel gibi ateş yağdırıyordu.

Bonapartın bu gizli hareketi, Türkleri derhal ikaz etmişti. Gecenin sessizlikleri içinde, lâğım kazmak için çalışan istihkâm müfrzesini maharetle tarassut etmişler.... Bir gece, sağanak gibi yağdırdıkları el kumbaralariyle bu müfrezeyi perişan eylemişlerdi... Müfrezenin birçok efradı, parça parça olmuş - lardı. Bunların içlerinde. Fransız ordusunun en namdar mühendislerinden olan General Sanson da vardı. (1)

Bonapart, evvelce hatalı bir keşif yaptığından dolayı bu Generale muğberdi. Fakat onun böylece vazife başında, feci bir şekilde can vermesi, Bonapartı son derecede müteessir etmişti.

***

Bu Generalin vefatı üzerinden henüz iki gün geçmeden; Bonapart, ayni derecede acı bir felâket karşısında kalmıştı. O gün. yine bir hücum nümayişi yapılacaktı. Ve eğer bu nümayiş müsait bir vaziyet a - tırsa, hakikî bir hücuma kalb olunacaktı.

Bu vazifeyi, General Dubon deruhte etmişti. Ve bu iş için de, fırkasının en güzide bölüklerinden seçerek mürettep bir alay teşkil eylemişti.

Evvelâ, bütün bataryaların müşterek makas ateşleriyle bir topçu ateşi başlamıştı. Bu müessir ateşi, kale bedenleri üzerinde, epeyce rahneler açmıştı.

Öğleye doğru, piyade alaylarının süngüleri parıldamış; hücum hazırlıkları başlamıştı. Artık o gün kaleye girileceğine dair herkeste büyük ve kat'î bir itminan vardı.

Hattâ bizzat General bile kılıcını çekerek alayın başına geçtiği zaman, gür bir sesle:

— Çocuklar!... Öğle yemeğini şehirde yiyeceğiz..

Diye bağırmıştı.

Öğleye tam yarım saat kala, bu fedaî alayını selâmlamak için Bonapart bataryaların yanına gelmişti. General Dübonun elini sıkarken gülerek:

— Cezara, selâm söyleyiniz .

Demişti. Ve sonra, kılıcını çekerek:

— Hücum!...

Emrini vermişti.

Alay, Fransız bataryalarının cehennemî ateşlerinin himayesinde ileri atılmıştı. Fakat, birkaç yüz adım koştuktan sonra, kale bedenlerinden boşanan kurşun, gülle, kumbara kasırgası ile karşılaşmıştı.

General Dubon, katiyen aldırmamıştı. Hakikaten takdire şayan bir cesaretle, daima alayın önünde koşarak, hendekleri dolduran taş ve toprak yığınlarını aşmış, kalede açılan gediklerin dibine dayanmıştı.

İstihkâm efradı, beraber getirdikleri merdivenleri, açılan rahnelerin kenarlarına dayamışlardı. Bu merdivenlere en evvel General Dübon ile bir yüzbaşı; ve sonra da yirmi beş nefer tırmanmıştı.

Fakat o anda, gediğin iç tarafından palalar ve kılıçlar parlamış... Deliğin arkası, çelik bir ağ halini almıştı.

General Dübon, alaylı bir sesle:

— Hey, Cezar!... Misafirlerini ne fena karşılıyorsun.

Diye bağırmış... Ve kim bilir nasıl bir düşünce ile, başındaki General şapkasını çıkararak içeri fırlatmıştı... Fakat o anda içeriden atılan bir taş, kafasını yarmış... Boğuk bir feryad çıkararak merdivenden yere yuvarlanmıştı.

O onda, kalenin (gidiş burcu) ile (Muhammet burcu) nun mazgallarından boşanan bir makas ateşi, o iki burç arasına yığılıp kalan Fransızları orak gibi biçmiye başlamıştı. Artık o dar saha, barınılmaz bir hal almıştı.

Fedaî hücum alayının üç bölüğü, üstüste yığılmış; kanlı ecsat kütlesi halinde orada serilip kalmıştı. Kaçanların içinden de, yarıdan fazlası kurtulamamıştı.

Fedakâr birkaç nefer; baygın bir halde bulunan General Dübonu sırtlarında taşıyarak kurtarmıya çalışmışlardı. Ve onu, bataryaların yanına kadar getirmiye muvaffak olmuşlardı.

Cesur General, orada son defa olarak gözlerini açmıştı. Dudaklarında acı bir tebessüm olduğu halde etrafındakilere dalgın dalgın bakmış:

— Ölüyorum, çocuklar!... Fransaya selâm...

Diye mırıldanmıştı. Ve... O anda gözlerini ebediyyen kapamıştı.

Hey, Meş'um Talih!...

Ordu sertabibi, perişan bir çehre ile Bonapartın çadırına girmişti... Başkumandan onun çehresindeki acı ifadeyi görür görmez, âdeta demir bir pençe ile kalbi burularak:

— Ne var?... Sizi, müteessir görüyorum.

Demişti.

Sertabip, endişeli bir vaziyetle ellerini uğuşturarak, cevap vermişti:

— General!... Kaç gündenberi, bazı hastalardan şüpheleniyordum. Maalesef bugün, bu şüphelerim tahakkuk etti. Büyük bir felâket karşısındayız.

— Bir felâket mi?... Nasıl bir felâket?...

— Veba....

— Veba mı?... Ne söylüyorsunuz?.. Sakın, yanılmış olmıyasınız,.

Sertabip, acı acı güldü:

— Yanılmak mı?... Ah, General... Bunu, çok temenni ederdim. Ne çare ki....

Bonapart, dişlerini sıkarak:

— Hey, meşum talih....

(Daha var)

(1) Bazı mehazlar, bu generalin (Kefarelli) olduğunu kaydediyorlar.

Büyük bayramı kutlulamak için geniş hazırlık

Parti merkezinde verilen kararların tatbiki

Cumhuriyet bayramının on beşinci yıldönümünü kutlamak için Parti merkezinde tören ve bayramları kutlama bürosu şefi İzmir mebusu Hasan Âli Yücelin de iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Başvekâlet müsteşarı B. Kemal Gedeleç, vekâletlerini temsilen bütün vekâletler müsteşarları ve Ankara Vali ve belediye reisi B. Nevzat Tandoğan bulunmuşlardır.

On beşinci yıldönümünün, yurdun her köşesinde kutlanmasını temin için yeni tedbirler kararlaştırılmıştır.

Vilâyet ve belediyeler şimdiden faaliyete, sevkedilmişlerdir. Yapılmış olan tebliğat ile vilâyet, kaza ve nahiye merkezleriyle köylerde birer komisyon teşkil edilmiş, bu komisyonlar şimdiden çalışmıya başlamışlardır.

Parti cumhuriyet umdelerini ifade eden müteaddit vecizeleri tertip etmiş ve bunları tabettirip bütün teşkilâta doğıtmak üzere bulunmuştur. Ayrıca bu vecizelerin muntazam bir şekilde yaptırılmasını temin için majüskül ve miniskül harfleri ihtiva eden nümuneler de bastırılmıştır.

İnhisarlar bayram günlerine mahsus olmak üzere hususi sigaralar çıkaracak ve kutular, şşeler gibi bütün inhisar maddeleri üstüne on beşinci yıldönümünü hatırlatacak resimler yapacak ve bandrol - ler yapıştıracaktır.

Türk bayrağının rengi şekli ve nisbetlerini gösteren kanunu uygun olarak Sümerbank yeni bayraklar yaptırmağa başlamıştır. Bu kanuna uygun olmıyan bayrakların asılmasına müsaade edilmiyeceği için geniş mikyasta bayrak ihtiyacını temin etmek üzere Sümerbankın fabrikaları şimdiden büyük bir faaliyete geçmişlerdir.

On beşinci yıldönümü bayramının yurt dışında evvelki yıllardan daha üstün bir şekilde kutlanması için Hariciye vekâleti şimdiden alâkadarlara lâzımgelen talimatı vermiştir. Elçiliklerde büyük resmi kabuller yapılacak ve yurt dışındaki vatandaşlarımızın bu büyük günümüze neşe ve sevinçlerini katmaları temin olunacaktır.

—o—

MAHKEMELERDE

Sokak ortasında yaralanan kızın davası

Unkapanında oturan ve Cibali fabrikasında amelelik yaparken kendisiyle ayni yerde çalışan ve ayni evde oturan Halide adında bir kızı sokak ortasında üç kurşunla yaralamaktan suçlu İbrahim oğlu Mehmedin muhakemesine dün ağır cezada devam edilmiştir.

Tahkikata göre, Mehmet Halide ile evlenmek istemiş ve kızın ailesi de buna muvafakat etmişlerdir.. Fakat Mehmet, medenî nikâh değil, imam nikâhiyle evlenmek isteyince gerek kız ve gerek ailesi bunu şiddetle reddetmişlerdir. Mehmet fikrinde israr etmiş ve nihayet bir sabah saat altıda işine giden kızın Ayvansarayda yolunu bekliyerek 5 el ateş etmiş ve bunlardan üçü kıza, biri bir başkasına ve biri de kazaen kendisine isabet etmiştir. Halide ağır yaralanmış ve 37 gün hastahanede kaldıktan sonra iyileşmiştir.

Mehmet tevkif edildiği zaman aklî muvazenesizlik iddiasında bulunmuş ve müşahedeye alınmak üzere tıbbı adliye gönderilmişti. Tıbbı adlî müşahedehane müdürlüğünün dün okunan raporunda, cürmü işlediği esnada Mehmette cezaî ehliyete mani hiç bir ârıza bulunmadığı bildirilmekte idi.

Suçlu hakkındaki müddeiumuminin iddiası da evvelki celsede serdedilmiş olduğundan dünkü duruşma müdafaa için talik olunmuştur.

Yol vergisi

Hususî müesseselerde çalışanlarla, seyyar esnaf ve hammallardan yol vergisi tahsilâtı vaktinde yapılamamaktadır. Bundan sonra bu gibilerin hem çalıştıkları ve hem de oturdukları yerler tesbit edilecek, izlerini kaybetmelerine mani olunacaktır.

ISTANBULDA VE MEMLEKETTE SABAH

Tahsisatsızlıktan bu sene yeni orta okul açılamıyor

Maarif Vekili ve yüksek tedrisat müdürü Ankaraya gitti

Şehrimizdeki tetkiklerini bitiren Maarif Vekili Saffet Arıkan dün akşamki ekspresle Ankaraya dönmüştür. Vekil Haydarpaşada Parti, Maarif erkânı ve dostları tarafından uğurlanmıştır.

Vekilin doğu seyahatine iştirak eden Maarif Vekâleti yüksek tedrisat umum müdürü Cevat da ayni trenle Ankaraya dönmüştür. B. Cevat bir hafta sonra tekrar İstanbula gelecek, Üniversite ve Güzel Sanatlar Akademisinde meşgul olacaktır.

Bu sene bütçeye konan tahsisatın kifayetsizliği yüzünden yeniden Orta mektep açılamıyacağı anlaşılmaktadır. İstanbulda geçen sene yalnız Üsküdar ve Bakırköy orta mekteplerinde çift tedrisat yapılmıştı. Her iki mektebin binası müsait olmadığından tedrisattan istenilen randıman alınamamıştı. Buna mukabil yeniden orta mektep açılamıyacağı ileri sürülerek şehrimizdeki on dört orta mektepte daha çift tedrisat yapılacağı anlaşılmaktadır. Şimdiden yapılan tahminlere göre yeniden orta mektep açılamadığı takdirde orta mektep sınıflarında yeni ders yılında talebe miktarı 75 - 80 e çıkacaktır. Maarif Vekâleti, her müracaat edenin mektebe kaydedilmesini emretmistir. İstanbulla beraber birçok vilâyetler de de ayni tehlike mevzubahstir. Maarif Vekâleti henüz bu tehlikenin önünü almış değildir. Vekil Ankaraya döndükten sonra umumî müfettişlerle umumî müdürlerin tekrar toplanarak bu işe bir çare bulmaları muhtemeldir.

Bu seneden itibaren liselerin birinci devrelerine talebe alınmıyacak üç sene sonra liselerin birinci devreleri kaldırılacaktır. Böylece lisele daha fazla talebe kaydedilmesi temin olunacaktır.

KÜLTÜR İŞLERİ:

Lise kampları

Lise askerlik kampları bugün bitmektedir. Talebeler bugün öğleden sonra kampları terkedeceklerdir.

Orta tedrisat müdürü

Şehrimizin Orta mektep durumunu gözden geçiren Maarif Vekâleti orta tedrisat umum müdürü Avni buradan Bursaya gidecektir. Bay Avni Bursanın mektep vaziyetini tetkik ettikten sonra Ankaraya dönecektir.

Bursa muallimleri

Bursa muallimlerinden mürekken bir grup İstanbul tarikile Edirneye gitmişti. Muallimler Edirneden sonra Trakyanın muhtelif şehirlerini gezmiş ve tekrar İstanbula dönmüşlerdir. Bursalı muallimler bu akşam Bursaya gideceklerdir.

Muallimler heyeti Almanyaya bugün gidiyor

Almanyada yapılan beynelmilel meslekî tedrisat kongresine Türkiyeden yirmi muallimin iştirâk etmesine Vekiller Heyeti tarafından karar verilmiş olduğundan yirmi kişilik heyet bugün yola çıkacaktır. Heyeti, Ankarada Sanat mektebi muallimlerinden Kısmet, Ekrem, Ticaret lisesi mualilmlerinden Nihat, Rebia, İsmetpaşa kız enstitüsü muallimlerinden Ayşei Konya sanat mektebi muallimlerinden Ali Rıza, Nazmi, Ankara İsmetpaşa kız enstitüsü mualmlerinden Sait, İstanbul sanat mektebi muallimlerinden Celâl, Halide, Aydın sanat mektebinden Naim; Diyarbakır sanat mektebinden Süheylâ, Elâzığ kız enstitüsü muallimlerinden Menkibet, Melâhat, Yakup, Bursa sanat mektebinden Mehmet, Hayrı Duyan, İzmir Sanat mektebnden İbrahim teşkil etmektedir.

Meslekî tedrisat kongresini müteakip muallimler Almanyanın muhtelif fabrikalarını gezdikten sonra Türkiyeye döneceklerdir.

Adliye sarayı için hapishanenin yıkılması caiz mi?

Komisyon toplanıp duruyor karar veremiyor

Arsasında yeniadliye sarayı yaptımak üzere yıkılması kararlaştırılan Sultanahmetteki umumî hapishane binasının tarihî kıymeti haiz olup olmadığının tesbiti ve bu binanın yıkılması muvafık görülmediği takdirde yeni adliye sarayının yapılacağı yeri intihap etmek üzere teşkil olunan komisyon dün vali Muhittin Üstündağın riyasetinde toplanmıştır.

Komisyon; valinin riyaseti altında İstanbul müdedumumisi Hikmet Onat, belediye imar şubesi müdürü, maarif müdürü, nafia fen müdürü, müzeler müdürü, mimar Sedat Çetintaş, mimar Efdalattin, mimar Asım, mimar Vedat, mimar Sedat ve tarih muallimi Mükrimin Halilden mürekkeptir.

Dünkü toplantıda muhtelif fikirler ortaya atılmış, azadan bir kısmı bu binanın Mimar Sinan tarafından yaptırılmış olduğunu, diğer bir kısmı 14 veya 15 inci asra ait olduğunu ve bazıları da mimar Mehmet tarafından darüşşifa olarak inşa edilmiş bulunduğunu ileri sürmüştür. Yalnız bütün bu iddialar vesikalara istinad ettirilememiştir.

Komisyon mesaisine devam edecek ve önümüzdeki çarşamba günü de hapishane binasında tetkikat yapacaktır. Bundan başka bu binaya ait tarihî vesikalar mevcut olup olmadığı muhtelif yerlerden araştırılacaktır.

Neticede, bina, tarihî kıymeti haiz olmadığı anlaşılırsa derhal yıkılacaktır.

BELEDİYEDE:

Kuyruk yağı

Belediye şubeleri, kuyruk yağlarını et fiyatında veya tesbit edecekleri fiyat üzerinden sattırmaktadır. Bundan sonra kuyruk yağı fiyatları istenilen fiyatlara satılabilecek, belediyenin müdahelesi olmıyacaktır.

Sokakların temizliği

Şehrin temizlik işleri ıslâh edilecektir. Belediye müfettişlerinden mürekkep bir heyet, bundan bir müddet evvel bu hususu gözden geçirmiş, temizlik işlerinin ıslâhına ait bir rapor tanzim etmişti. Şehir sokaklarının temizliği bundan sonra bu raporda tesbit edilen esaslar dahlinde olacaktır.

Halk hamamları açılmıyor

Sıhhiye Vekâleti İstanbulda fakir halkın az bir ücretle yıkanabilmesi için halk hamamları açacaktı. Yapılan mücadele müsbet netice vermiş olduğundan halk hamamlarının açılmasına şimdilik lüzum görülmemektedir.

Yol ihtiyacı

Halk partisi kongrelerinde yapılan temennilerinden en mühimmi yolsuzluğun giderilmesi olmaktadır. Hemen her semtin yolları bozuk olduğundan halk yollarının bir an evvel yapılması için partinin yardımını istemektedir. Her sene bu temenniler tesbit edilir, fakat bütçe darlığı münasebetiyle geri kalır.

İstanbul belediyesi iki sene içinde şehrin belli başlı yollarını baştan yapacağı gibi buralardan çıkacak taşlarla talî yolları da ikmal etmeğe çalışacaktır. Bu münasebetle son üç sene zarfında parti kongrelerinde izhar edilen yol ihtiyacı mümkün mertebe giderilecektir.

—o—

Muamelecilik yasak

Halktan bir çocunun işleri hükûmet dairelerinde muameleciler tarafından takip edilmektedir. Halk, kendi işini kendi takip edebileceğinden memurlar eshabı mesalihle bizzat temas edecek, muamelecilerin araya girmelerine izin verilmiyecektir.

Ciğerci Recep dün altı seneye mahkûm oldu

Maktul Yahyanın da bıçak çektiğini şahitler tesbit ettiler

Altı gün evvel Karagümrükte Draman caddesinde arkadaşı Yahyayı öldürmekten suçlu ciğerci Recebin meşhut suçlar kanunu hükümlerine uygun olarak yapılan muhakemesi dün ağır cezada neticelenmiş ve karar tefhim edilmiştir.

Dünkü celsede dinlenen şahitlerden Mahmut hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

"— Ayın yirmi dördüncü günü idi. Draman caddesinden geçiyordum. Receple Yahya birbirleriyle "Ne bakıyorsun, bakıyorum işte,, diye bir münakaşaya girişmişlerdi. Recep 30 metre kadar ilerledikten sonra: "Bana ciğerci Recep derler,, diye bağırdı ve durdu. Yahya da arkasından yetişti. İki adım daha yürüdüler. Kavgaya tutuştular. Bu sırada bekçi ile üç kişi araya girerek ayırdılar. Recep ayıranlara hiddetlendi ve: "Biz arkadaşız, kavga da ederiz, size ne oluyor?,, diye çıkıştı. Sonra iki adım daha ilerediler. Yahya Recebe bir tokat vurdu. Ayni zamanda Recebe çelme takmak istedi. Recep sendeler gibi oldu ve iğilerek Yahyaya doğru döndü. Elinde bir bıçak parladığını gördüm. Bu sırada Yahya bıçağını henüz yeni çekiyordu. Recep sapladıktan sonra dırdı ve bıçağını sapladıktan sonra önümden geçerek kaçtı. Yahya elini karnına koyarak: "Vuruldum,, dedi ve sol elindeki bıçağı kaldırıp attı. Sonra Balat eczahanesine doğru ilerledi. Ben de arkasından gittim. Şekerci dükkânının önünde düştü. Kendisini eczahaneye götürdüler. Bundan sonrasını bilmiyorum. ,,

Suçlu Recep bu şahidin ifadesine itiraz etmiş ve yalan söylediğini iddia eylemiştir.

Müteakiben müddeiumumi Reşat Saka iddiasını serdetmiş, rahmek sebebi gözönüne alınsa dahi 448 inci maddeye göre cezalandırılmasını istemiştir.

Bundan sonra celse tatil edilerek hâkimler müzakereye çekilmişlerdir. Bir saat sonra celse tekrar açılmış ve karar tefhim olunmuştur.

Kararda hulâsatan şöyle denilmektedir-

"Maktul Yahyanın bir sene evvel Recebin kız kardeşi Şükriye ile nişanlandığını ve fakat fena halleri dolayısiyle ayrıldıkları ve böylece aralarında açıklık ve husumet vukua geldiği ve hâdise günü Recebin Yahyayı ağır tahrik neticesinde vurduğu ve bıçağı evvelâ Recebin çektiği sabit olmuş ve kaçması mümkün iken kaçıp kurtulmıyarak kendisinin hücum etmesi dolayısiyle saldırıya uyan ceza kanununun 448 inci maddesi mucibince 18 sene ağır haps-ne, fakat hâdisedeki ağır tahrikten dolayı hafifletici sebepler mevcut olduğundan ağır hapis cezasının hapse tahviline ve hapis cezasının da üçte ikisi indirilerek 6 sene müddetle hapsine ve 3900 kuruş muhakeme masrafının kendisinden tahsiline karar verilmiştir. ,,

Kararın okunmasını müteakip Recep büyük bir sevinçle ayağa kalkmış ve:

— Yaşasın cumhuriyet kanunları ve hâkimleri. diye bağırmıştır.

MÜTEFERRİK:

Şimendifer çırak mektebi

Eskişehirde, şimendifer sanayiimizin bu faal merkezinde leylî bir çırak mektebi vücude getirilecektir. Mektebin inşasına yakında başlanacaktır.

Mektebe leylî ve meccanî olarak alınacak çocuklar devlet demiryollarının Eskişehir atölyelerinde çalışarak şimendifer sanayiinde küçük yaştan itibaren staj görecek, aynı zamanda bir işçinin bilmesi lâzımgeldiği kadar ders görecekler dir. Mektebe ilk mektep mezunları alınacağı için çırak mektebinin dersleri orta mektep derecesinde olacaktır.

Yetiştirilen gençler içinde istidatlı olanlar Avrupaya gönderilecek

Dünya Politikası

Rusyada ruhanî ayin

Moskovadan Fransız gazetelerine gelen bir haberde geçen pazar sabahı Moskovadaki Epifani kilisesi nadir bir rasimeye sahne olmuş. Bu kilise Moskovada da elyevm açık bulunan mâbetlerin en büyüğü ve en muhteşemidir.

Romanya hükûmeti ecnebi devletler nezdindeki mümessillerine bulundukları şehir mâbetlerinde müteveffa valde kraliçenin istirahatı ruhu için bir âyin tertip etmelerini emretmiş olduğundan Moskovadaki Romen mümessili de aynı emri almış olmalı ki Sovyet makamlarına müracaat etmiş ve onlar da Romen hükûmetinin bu arzusunu is'afa mahzur görmedikleri için geçen pazar Epifani kilisesinde âyini ruhanı yapılmış.

İhtilâldenberi ancak ihtiyarların ve fakir kadınların devam ettikleri kilise bu âyini ruhanî yüzünden eski zamanlara mahsus şaşaasını iktisap edivermiş ve fakirlerin devam ettikleri mâbet ecnebi diplomatlarının ve büyük üniformalı ataşemiliterlerin toplandıkları ihtişamlı bir toplantı yeri manzarasını alıvermiştir.

Bu ruhanî âyinde Sovyet Rusya devleti hariciye komiserliği protokol direktörü Barkov da Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri ittihadı hükûmetini temsil etmiştir.

Bu havadisi veren Fransız gazeteleri Rusya hükûmetinin bu hareketinin Romanya hükûmetine karşı bir cemilesi suretinde telâkki edilmesi lâzımgeldiğini ve bundan Sovyet cumhuriyetleri hükûmetinin Ortodoks kilisesine karşı olan harekatini değiştireceği manasını tazammun edemiyeceğini ilâve ediyorlar.

★

Fransız generali Suriyeden uzaklaştı

Berut, 29 (A.A.) — Bir müddet evvel yüksek harp konseyi azalığına tayin edilmiş olunan Suriye ve Lübnandaki Fransız kıtaları Başkumandanı General Hutzinger, dün Sfenks Fransız vapuru ile Manda arazisini terkederek Fransaya doğru hareket etmiştir.

Bir kadın elli kilometreyi yüzerek geçiyor

Rostok, 29 (A.A.) — Danimarkalı yüzücü kadın Jöni Kamergar, Danimarkada kâin Gjedser ile Almanyada kâin Narnemuend arasındaki takriben elli kilometre mesafeyi yüzerek geçmeğe teşebbüs etmiş idi. Kendisi bu sabah Alman sahillerinde beş kilometre mesafede bulunmakta idi. Kadın, Gjedserden çarşamba günü saat 18.51 de ayrılmış idi. Kendisine iki sandal refakat ediyordu. Bu sandallardan birinde bir doktor bulunuyor ve Jöninin bedenî vaziyetine nezaret ediyor. Ona bir yüzücü erkek marifetiyle ında gönderiyordu. Cüretkâr sporcu mesafenin büyük bir kısmını çok iyi bir surette katetmiş, yalnız bu sabah şiddetli bir rüzgârla mücadele etmek mecburiyetinde kalmıştır.

BALKANLARDA

Almanya ve İngiltere arasındaki rekabet

Bir İngiliz mecmuasına göre Almanya mücadelede mağlûp olmuştur

Great Britain Anel the East ismindeki İngiliz mecmuası şu şayanı dikkat makaleyi yazıyor:

Almanya Avrupa cenubu şarkisindeki hâkimiyeti elinden kaçırmakta olduğunun farkındadır. İngilterenin son zamanlarda Türkiye de ve Romanyada giriştiği ticarî faaliyet haberleri Berlin gazetelerinde "İngilterenin Balkanlara hücumu, ve "İngilterenin propaganda hilesi,, gibi başlıklarla ilân edilmiştir.

Alman matbuatı Fransa ile Türkiye arasında iyi münasebetlerin mevcudiyetini gösteren İskenderun vekayii dolayısiyle de ateş püskürmekten hali kalmamıştır. Türk ve Fransız askerî kıtalarının İskenderuna girmeleri üzerinde Berlin — Roma mihverinin Akdenizin idaresini ellerine geçirmek ümitleri boşa çıkmıştır.

Almanların hiddeti Wiener Neuste Nachrichten adlı Viyana gazetesinin bir başmakalesinde şöyle ifade bulmuştu: "Fransanın unutulmamalıdır ki Türkiyenin Suriyedeki ekalliyetini himaye için ne kadar hakkı varsa Almanyanın da Çekoslovakyadaki Alman ekalliyetini himaye için o derece hakkı vardır.

Eğer Türkiyenin İskenderun üzerine yürümesi doğru ise Alman ekalliyeti ile meskûn olan mıntakalara da Almanların yürümesi yanlış olamaz. „

Fakat Almanya kendi kendine de itiraf etmelidir ki Almanyanın Balkan politikası bugün muvaffakiyetten çok uzaktır. Dostu olan İtalyanın ümitleri ise İskenderun anlaşması üzerine bir hayli sarsılmıştır.

İtalya malî teşkilâtı dolayısiyle kendisi muhataralı bir vaziyet içindedir. Almanyanın Baltıktan Karadenize kadar ulaşacak bir "Pancerman devleti,, hülyası ise tamamiyle boşa çıkmıştır.

Bazı telâşçı kimseler Almanyanın cenubu şarkî Avrupadaki nüfuzunun böyle birdenbire sukût etmesinden korkuya düşüyorlar. Berlinin anş - lus vasıtasiyle Balkanların kontrolünü eline geçirmek ümitleri suya düşmüştür.

Fakat, bazı iddialara göre, bugünkü Almanya ümitlerinin boşa çıkmasiyle hariçteki prestijini kaybetmek istemiyeceği için Avrupanın cenubu şarkîsinde muvaffakiyetsizliğe uğrıyan Hitler şöhretini ve kudretini yeniden tarsin için Orta Avrupaya tevcih ediyor. Hiç şüphesiz bu da ciddiyetle nazarı itibara alınması lâzımgelen bir tehlikedir.

Türkiyeye açılan kredi

Son zamanlarda Alman matbuatında intişar eden mutalâalar sarahatle gösteriyor ki İngilterenin Balkan siyaseti Almanyada günden güne artan bir dikkatle takip olunuyor. Ve bu alâka İngiliz siyasetinin Balkanlarda Alman ticarî nüfuzu üzerinde yapacağı tesirler hakkında beslenen endişeden doğmaktadır.

Türkiyeye geniş krediler temin eden İngiliz — Türk anlaşması cenubu şarkî Avrupada, diğer memleketlere de teşmil edilecek bir hareketin başlangıcı olarak telâkki ediliyor; fakat buna mukabil İngilterenin Balkan mahfillerine lâzımgelen pazarı temin edemiyeceği ve binaen aleyh kredi yoliyle ticareti inkişaf ettirmeyi istihdaf eden İngiliz siyasetinin neticede zararlı bir mevduat şeklinde tecelli edeceği mutalâası yürütülüyor. Maamafih yürütülen çok manidar bir mülâhazada Almanyanın ekonomi nüfuzunu kırmak için İngilterenin zarara katlanmayı göze almış olmasıdır.

Bu mütalâalar arasında bazı noktalar işe gelmediği için zikredilmemiştir. Hiç kimse inkâr etmez ki Almanya Türkiye ve diğer memleketler iûin geniş bir pazar temin etmiştir; fakat bu pazar, satıcı tüccar için kârlı bir saha olamamıştır. Çünkü Balkanlı tüccarın satılık eşyasına karşı gösterilen talep Almanyaya bir çok donmuş kredilerin husulüne yol açmış ve bunun neticesi olarak donmuş kredileri işler hale sokabilmek için Balkan ithalâtçıları pzar intihabından mahrum kalarak Almanyayı en ön safa almak mecburiyetinde kalmışlardır. Bu suretle bir nevi sunî takas sistemi işlemeğe başlamıştır. Almanya yakın Şarkta ekonomik münasebetlerini inkişaf ettirmek için son seneler zarfında takas prensibini bir hayli teşmil etmiştir.

İnkitadan sonra

Hiç şüphe yoktur ki Türkiye bakımından şayanı memnuniyet olmıyan Türk - Alman ticaret münasebetleri İngiltereye, Türk imar ve kalkınma faaliyeti son safhalarında yardım imkânını verecek vaziyete düşünciye kadar bir hayli ilerledi.

Hatırlardadır ki geçen sene Türk — Alman ticareti tam bir inkitaa uğramıştı. Bu da gösteriyor ki iktısadî münasebetlerde yegâne mühim rolü oynıyan geniş bir pazar temini değildir.

Türkiye ile yapılan kredi anlaşmaları şeklinde diğer Balkan devletlerine de yardımda bulunmak hususunda İngiltere tarafından takip olunan siyasetin başlıca gayesi bütün cihanın ekonomik bakımdan kalkınması işini harekete getirmektir. Avrupanın cenubu şarkîsindeki memleketler içinde hiç bir tanesi yoktur ki, geçen seneler zarfında zarurî ihtiyaç maddeleri fiyatlarının yüksel - mesi neticesinde bazı terakkiler elde etmiş olmasın. Fakat bu terakkiler beynelmilel ticaret üzerinde lâzımgelen tesirleri icra edememiştir. Ve buna da sebep memleketlerde hâlâ carîlâzımdır olan gayri müsait şartlardır. Bir veya diğer şekilde ticaret tahdidatının sayısı sayılamıyacak kadar çoktur.. Meselâ Yunanistanda ithali memnu eşya listesi İngilterenin bu memlekete yapabileceği ihracatı asgarî had de indirmektedir.

Pazar temini suretiyle Balkan memleketlerinin heyeti umumiyesinin ekonomik davalarının halledile - bileceği görülüyor; fakat bu pazarların, bugün olduğu gibi, onları başlıca ihracatlarını bir tek memlekete bağlamaktan ve bunun neticesi olarak kalkınma süratinden fedakârlık etmeğe katlanmaktan kurtaracak neviden olması lâzımdır. Pazar meselesinin halli elbette ki kolay bir şey değildir. Fakat hazırlanacak her türlü kredi projelerinin muvaffakiyeti için bu meselenin halli katı surette

SON HABERLER

Hitlerden Musoliniye tebrik telgrafı

Berlin, 29 (A.A.) — B. Musolininin doğumunun 55 inci yıldönümü münasebetiyle B. Hitler, İtalya hükûmeti reisi ve imparatorluk mareşalı Duçeye bir telgraf çekmiştir. Führer, bu telgrafında ezcümle şöyle demektedir:

"Şahsî refahınız ve hem İtalyanın azametine hem de Avrupa sulhüne hadim olan mesainiz hakkındaki en samimî temennilerimi arzederim. Roma - Berlin mihverini ve hayatınızın muvaffakiyetlerle dolu olarak geçen senesi içinde imparatorluk topraklarındaki telâkimiz esnasında dostluğumuzu daha ziyade tarsin etmiş olmamız benim için pek ziyade memnuniyete şayan bir keyfiyettir. „

Havada 24 takla

Belgrad, 29 (A.A.) — Bükreşten gelen Amerikan tayyareci Godren Nis, Belgrad tayyare meydanın da yeni Flit nümune tayyaresini göstermiştir. Tayyare havada 24 takla attıktan sonra henüz malûm olmıyan sebeplerden dolayı yere düşerek parçalanmış ve pilot derhal ölmüştür.

İngiliz hanedanından biri ve karısı Yugoslavyada

Belgrad, 29 (A.A.) — Dük ve Düşes dö Kont beş ağustos tarihine kadar İslovanyada kâin Bredo - Kranj şatosunda prens Pol ile Prenses Olganın misafiri olacaktır. Beş ağustostan yirmi ağustosa kadar Tiha adındaki Yugoslav yatı ile Adriyatik şehirlerinde Yugoslav sularında bir cevelân yapacaklar, müteakiben birkaç gün Zavtat ve Dubrovnikte kalacaklardır. Dük ve Düşes, müteakiben tekrar Prens ve Prensesin misafiri olarak şatoya döneceklerdir.

Bir muhabir İtalyadan çıkarıldı

Roma, 29 (A.A.) — Ecnebî matbuat birliği muavini ve Amerikan muhabiri B. Kremona, 17 senedenberi ikamet etmekte olduğu İtalyadan dışarı çıkarılmıştır. Mumaileyh, Fransaya müteveccihen Romadan ayrılmıştır.

Südet Almanlarına yeni teklifler

Çek hükûmetinin evvelce vaki tekliflerinden ayrı teklifler ileri süreceği anlaşılıyor

Prag, 29 (A.A.) — Çeteka ajansı, milletler statüsüne ve lisanlar hakkındaki kanuna dair gazetelerde intişar etmiş olan haberlerin bunlara ait hakikî metinlerini göstermemekte rini göstermemekte olduğunu bildirmektedir.

Südet Almanlarının matbuat bürosu, neşretmiş olduğu bir tavzihe matbuat tarafından neşredilmiş olan tafsilâtın hükûmet tarafından 30 haziranda Südet Almanlara tevdi edilmiş olan projeler metinlerine vasî mikyasta tetabuk etmekte olduğunu bildirmektedir.

Matbuat bürosu ilâve ediyor:

"Şu halde Çeteka ajansının teb - liğinden istihraç edilecek netice şudur ki Südet Almanlar fırkasına tevdi edilmiş olan projeler, artık muteber değildir. Ve bu fırkaya diğer metinler tevdi edilecektir. Şimdiye kadar partinin murahhas heyeti bu husus hakkında henüz bir şey öğrenmemiştir. „

Hatayda kayıt işleri sükûn içinde

Evvelce aleyhimize rey verdirilenler şimdi lehimize döndüler

Antakya, 29 (A.A.) — Kayıt işleri devam etmektedir. Hiç bir hâdise vuku bulmamıştır.

Evvelki gün Süveydiyeye yaptığım bir seyahatte evvelce Türk listesi aleyhinde görülmemiş bir şiddet le propaganda ve tedhiş hareketi yapmış ve daha doğrusu yaptırmış olan Süveydiye alevîlerinin bu defa nahiyelerinde büro açılmamış olmasına rağmen kendiliklerinden Antakyaya giderek Türk kartı aldıklarını öğrendim.

Alevî eşrafı nahiye müdürünün yanında yaptıkları, beyanatta, evvelki menfi haddı hareketlerinin büyük bir tazyik ve tedhiş eseri olduğunu, şimdi ise tamamen serbest olduklarından hakikî arzularının tecelli etmekte bulunduğunu teyit ve bir delil olmak üzere de Süveydiye çarşısında şapka kalmadığından Beruttan 500 şapka sipariş ettiklerini ilâve etmişlerdir.

Yüz sene evvel batan bir gemi

İçindeki alâtlar çıkarılmıya başlandı

Amsterdam, 29 (A.A.) — Bundan yüz seneden fazla bir zaman evvel batmış olan Lütin gemisinin hazinesini çıkarmağa Hollandanın Terşeling adası açıklarında uğraşmakta olan Hollandalı Karimatarak gemisi, gemiden ilk bir altın çabuk çıkarmıştır. Bu çubuğun uzunluğu 20 santimetre genişliği de 6.2 santimetredir.

Yugoslavyada iki rakip filo

Belgrad, 29 (A.A.) — Şibenikten bildiriliyor:

Birkaç gün Şibenikte kalmış olan İngiliz harp gemileri, Triyesteye gitmek üzere dün öğle vakti limandan ayrılmışlardır.

Diğer taraftan keza ziyaret maksadiyle Şibenikte bulunmakta olan altıncı İtalyan filosu da bugün Yugoslav sularını terkedecektir.

Londrada yeni bir intihabın neticesi

Muhafazakâr namzedi, amele namzedini yendi

Londra, 29 (A.A.) — Perşembe günü Londrada teşriî bir intihap yapılmıştır. Muhafazakârların namzedi olan Homerley, Londranın kalabalık bir varoşu olan East - Vilessen intihap dairesinden rakibi olan amele fırkası namzedine karşı 3731 rey ekseriyet ile mebus intihap edilmiştir. İntihabat neticesinde muhafazakâr namzede 16.009 rey verilmiş olduğu görülmüştür. Amele fırkasının namzedi Morbah, 12.278 rey kazanmıştır.

1935 senesinde yapılmış olan umumî intihabatta geçenlerde vefat etmiş olan muhafazakâr fırka namzedi Somorvil 25.613 rey kazanmış ve Sosyalist rakibi 15.123 ve liberal namzed de 3217 rey almış idi.

Suriye milliyetperverlerinin reisi

Beyrut, 29 (A.A.) — Suriyeli nasyonalistlerin lideri Şah Bander, Suriyeye avdet etmiştir.

TESADÜF

MAHALLE KARILARI

Yazan: Hüseyin Rahmi GÜRPINAR No. 86

— A! Çılgının zoruna bak... Otuzu nereden bulayım?.

— Ben bizimkinin kesesinden alırım. Mecidiyeleri bulduğumuz gibi bu parayı götürür, yine keseye koruz.

Filhakika otuz kuruşu alıp Hocaya götürmüşler fakat dokuz mecidiyeyi elde edememişler, hırsızlıkları anlaşılmış ana kız ikisi de refiki efendiden birer dayak daha yemişlerdi. Fakat bu dayaklar, tekdirlerle uslanmaları kabil olmadığından dolandırılan eşyayı elde etmek için fırsat düştükçe bulup buluşturarak üste daha para sarfile hâlâ hocalara, falcılara müracattan geri duramıyorlardı.

Rıfkı efendi ailesi hoca Nefise nin Cerrahpaşa taraflarında mükemmel bir ev satın alarak bakıcılığa hız verdiğini haber almışlardı. Kaptırdıkları şeyleri rüyalarında bile görüp yürekleri yana yana uyandıkları zaman o günü çoluğu çocuğu toplıyarak ta Cerrahpaşaya kadar yol tepmekten geri durmazlardı. Fakat Nefise eski komşularının sebebi ziyaretlerini bildiğinden onlara kapıyı açmazdı. Bu ademi kabul berikileri büsbütün çileden çıkarır, kapının kapalı kalmasına mukabil ana kız ağızlarını açarlar,Hoca hanıma bir söylemediklerini bırakmazlar, Nefisenin pastırma ile karın doyurduğu eski hayatına ait ne kadar esrar varsa birer birer sayıp dökerek yüreklerine su dökerler yine mahallelerine dönerler:

— O bize kapıyı açmadiyse biz de onu yeni mahallesinde kepaze ettik. İçimizi, derdimizi hep boşalttık ya? ,

Tesellisiyle o akşam rahat uyurlardı.

Saibe ile Şöhretin, Nefisenin evine tesadüfen geldikleri gün, yine o akşam Gülsüm rüyasında paçalığını görmüş, sabahleyin içi yanarak yüreği çarparak uyanmış olduğundan o yeisle hem kendi ağlayıp hem de anasını ağlattıktan sonra teskini hiddet için yine Cerrahpaşa semtine seyahat zahmetini göze aldırmışlardı.

Bu defa daha kalabalık olmak için imamecilerin Sehere de haber verdiler. Onlar yalnız kızını davet ettiler fakat bu gibi hayırlı işlerden geri kalmağı aslâ kabul etmiyen anası da yolculara gönüllü olarak katıldı.

Gülsümün Hoca Nefise ile arası bozulduktan sonra İmamecilerle dostluğu gayet ilerlemişti.

İmafecciler ana kız, Gülsüm ana kız yani dört kadın... Yarım düzine kadar irili ufaklı çocuk.... Ve bunlara ait bez bohçaları, yemiş sepetleri, küçük boyalı tef, tepesi tüğlü çıngırak, zilli düdük, kaynana zırıltısı kabilinden bir hayli oyuncak...

Kadınlar tekmil bu eşyayı beyinlerinde taksim ettikten sonra çocukların küçüklerini kucaklarına alarak, yürüyebileceklerin ellerinden tutarak yola düzüldüler... Sokakta helvacı, fıstıkçı ve saire satıcılara tesadüf ettikçe, muhallebici manav dükkânları önünden geçtikçe çocuklar hep birden evvelâ birer sevinç feryadı koparıyorlar fakat o gördükleri yemişlerden alıpta ellerine bir şey verilmeyince bu sevinç yaygaralarını sürekli feryatlar, ağlamalar takip ediyordu.

Anaları çocuklarını susturmak için ellerine onar paralık yemiş tutuşturmak hususunda muztar kaldıkları zaman:

— A dur bakalım kesemi nereye koymuşum?...

İstifhamı acibesiyle kadınlar ellerinden çıkınları bir yana çocukları diğer yana sokaklara yatırarak, hırkalarının. Entarilerinin en derin ceplerini karıştırmaktan başlayarak taharriyata girişiliyor, bohçalar açılıyor, keseler süzülüyor, paralar sokaklara dökülüyor. Durmayıp ağlıyan çocuklardan derecei tahammüllerine göre kiminin ağzına bir tokat, ötekinin arkasına bir yumruk indiriliyor.

Kadınlardan bazıları dakikalarla koynunu koltuğunu, esvabını en derin köşesini bucağını beyhude yoklayıp uzun uzadıya aradıktan sonra yine aradığını bulamıyarak:

— Hu kardeş Seher! Ben kesemi evde unutmuşum. Bana on paracık ödünç ver. Yemiş almadan bu kucağımdaki yumurcak susmıya - cak... Eve gidince veririm. Sakın merak etme... Senden ödünç para aldığımı kocana da söyleme neye lâzım lâkırdı olur.

Bukafile böyle bağrışa, çığrışa, dinlene, yürüye Cerrah paşaya, Nefisenin kapısı önüne vardı.

O günü Saibe içeriye girince doğru Nefisenin yanına çıkarılmıştı. Bakıcı kadın bu genç müşterinin yüzüne baktı, çehresinin zaafından, kansızlığından adetâ ürktü. Biçareyi irad ittihaz ederek o hale getirinciye kadar aldatmış, türlü boş vaitlerle oyalamış, her fenalığa zamimeten kocasının diğer bir kadınla evlenmesine vasıtalık etmiş olduğunu düşündü. O günkü tefe'ülü hezeyanlarına teselliyet verici bazı sözler karıştırmak üzere ağız açarak dedi ki:

— Vah yavrum!... Gel kızım Saibeciğim... Niçin bu kadar keder ediyorsun iki gözüm? Kocanla aranız nasıl?

— Nasıl olacak Hoca hanım?.. Aramıza öyle bir fahişe girdikten sonra iyi geçinmek kabil olur mu? Size doğrusunu söyliyeyim: Mailin yola geleceğinden artık hiç ümidim yok... Gözleri o derece kararmış, ahlâkı o mertebe bozulmuş ki Şöhretten başka bir şey görmiyor?.. Ne işitiyor? (Mendilini çıkarıp ağlıyarak) Siz bakıcısınız. Benden alâ bilirsiniz. Fakat ben öyle hissediyorum öyle görüyorum ki bundan sonra mümkün değil Maili kimse imlâya getiremez. O bitti. Bozuldu. Mahvoldu. Beraber ben de bittim. Bari daha evvel ölüp de kocamın son harabisini görmesem. Hoca hanım bu sözlerime gücenmeyiniz.

— Dah... —

Hikâye

ÖKSÜRÜYORDUM ANNE...

Yazan: Rıza Lebip Asal

Ali beş yaşında iken babasını kaybetmişti. Altı yaşına geldiği zaman da annesi Şadan vilâyetlerden birinde ticaretle meşgul olan bir adamla evlenmişti. İlk zamanlar Aliyi kendi çocuğu gibi seven bu adam sonraları ona hor bakmağa başlamış ve onu hemen her fırsatta azarlamağı âdet edinmiş, hattâ dayak faslına bile geçmişti.

Alinin annesi Şadan, oğlunun üvey baba elinde fena muamele görmesine tahammül edemiyordu.. İstanbuldaki kız kardeşine bir mektup yazarak vaziyeti bildirdi. Ve bir müddet sonra da Aliyi İstanbula, teyzesinin yanına gönderdi.

Ali, kalabalık bir aile içinde ihmal ediliyor, teyzesinin irili, ufaklı yedi çocuğu arasında bir sığıntı vaziyetinde kalıyordu. Gerçi teyzesi Seniha, Aliyi kendi çocuklarından ayırt etmek istemiyordu; fakat Alinin talihi burada da makûs netice vermiş, teyzesi doktorların tavsiyesi üzerine tebdilhava için Bursaya gitmişti.

Annelerinin evde olmadığını fırsat bilen ve bir hizmetçi elinde tamamen baskısız bir halde kalan evin küçük ve noksan terbiyeli çocukları Aliyi nedense çekemiyorlar, onu azarlayıp duruyorlardı.

⁂

Bir kış mevsiminde Ali kısa bir hastalık geçirdi. Fakat hastalık giderken ona bir öksürük hediye etti. Sık sık gelen öksürükler yavrucağı rahatsız ediyordu. Evdeki çocuklar onun bu öksürüğüne fena halde kızıyorlar ve suratına karşı:

— Öksürürken iyice ağzını kapa, sen veremsin. Hastalığını bize de geçireceksin.

Diye bağırıyorlardı. Ali bu sözler karşısında yaşından umulmaz bir tevekkülle boynunu büküyor ve "Allahtan bulun!,, der gibi mahzun mahzun onlara bakıyordu.

Yine bir akşam yemek yerlerken birdenbire gelen bir öksürüğü zaptedememiş ve sofradaki çocukların hemen hepsi bir ağızdan ona acı acı bağırmışlardı.

Biçare Ali, o günden sonra öksüreceğini hisseder etmez derhal onların yanından uzaklaşır, kışın soğuk gün ve gecelerinde ta bahçeye kadar çıkar ve orada öksürdükten sonra tekrar içeri girerdi.

⁂

Bir sabah ev halkı uyandığı zaman evin içerisini karma karışık gördüler. Eve hırsız girmişti. Yükte hafif pahada ağır ne varsa götüren hırsız, bahçedeki karlar üzerinde bir iki parça değersiz eşya ile ayak izleri bırakmıştı.

Derhal polise haber verildi. Bahçedeki izler tetkik edildi. Büyük ayak izlerinin yanında küçük ayak izleri de vardı..

Mesele tamik edildi. Ev halkına kimden şüphe ettikleri soruldu. Çocuklardan biri Aliyi işaret etti ve onun ayakkabısını memura vererek karlar üzerindeki küçük izleri gösterdi. Filhakika büyük ayak izleri yanındaki küçük ayak izleri memurun elindeki Alinin ayakkabısının izleri idi....

⁂

— Küçük, daha pek çocuksun, dokuz yaşındasın. Bu yaşta sen böyle işlere karışırsan yarın memleketin başına belâlı bir adam kesileceksin demektir. Anlat bakalım, evvelâ bu işi beraber yaptığınız büyük adam kimdi?.

— . . . .

Komiser Aliyi isticvap ediyordu. Biçare yavru bu feci itham karşısında boynunu büktü, bir lâhza gözlerini kapadı ve ölen babası ile taşrada bulunan anasının hayalini aradı.

Komiser gittikçe sertleşen bir sesle cevap istiyordu. Ali, ağlıyarak:

— Öksürüyordum, dedi, evdeki ler ben öksürdükçe kızıyorlardı. Ben de onlara duyurmamak için öksürük geldiği zaman bahçeye çıkıyordum.. .

⁂

— Bayan.. Küçüğün hastalığı müzmin bir zatürreedir. Fena halde soğuk almış, iyi bakılamamış ve hastalık seyrini takip etmiş... Çocuk harap bir halde.. Allah bilir ama....

Alinin ağır hasta olduğunu haber alan annesi Şadan İstanbula gelmiş ve ilk iş olarak ona bir doktor getirmişti... Şadan doktorun sözünü kesti:

— Susunuz doktor, dedi, anlıyorum. Yavrumu kurtarmak için ne yapmak lâzımsa yapınız. Belki..

— Çalışacağım efendim. Tabiî elimden geleni yapacağım...

⁂

Ali, dünyaya gözlerini kapamadan bir saat evvel başucunda otu ran annesine dalgın dalgın baktı ve sayıklar gibi bir sesle:

— Öksürüyordum anne, dedi, evdekiler ben öksürdükçe kızıyorlardı. Ben de onlara duyurmamak için öksürük geldiği zaman bahçeye çıkıyordum.....

Rıza Lebip Asal

Dünyanın en uzun telgraf hattı

Sovyetler birliği P. T. T. Halk Komiserliği, dünyanın en uzun telgraf ve telefon hattını vücuda getirmektedir. Moskova ile Kabarovsk arasındaki bu hat, 8.678 kilometre uzunluğundadır. Şimdiye kadar dünyanın en uzun telgraf - telefon hattı telekki edilen Halifaks - Vankuverhattı, Moskova - Kabarovsk hattından 2 bin kilometre daha kısadır.

Hat, en modern bir tarzda yapılmaktadır. Bir çift tel üzerinde üç telefon muhaveresi, yapılabilecek. 19 telgraf ve bir fototelegram alınıp verilebilecektir.

Sovyetlerin üç Belediyemize teklifi

Ankara, İstanbul ve İzmirde ekmek fabrikası

Dahiliye Vekâleti Ankara, İstanbul ve İzmirde ekmek fabrikaları kurulmasını muvafıkbulmuş, belediyeleri haberdar etmişti.

Almanyada büyük bir firma, İzmirde kurulacak ekmek fabrikası hakkında yaptırdığı bir etüdü İzmir belediyesine göndermişti. Belediye şehrin ekmek ihtiyacını temin edecek olan bu teşebbüs ile meşgul dür.

Memleketimizde kurulan başlıca mensucat fabrikalarına iştirak eden Sovyetler birliği sanayi teşkilâtı İzmir, Ankara ve İstanbulda kurulacak ekmek fabrikalarını meydana getirmeğe talip olmuş ve İzmir belediyesi ile temas yapılmıştır.

Nazilli fabrikası başmühendisi olan İvanof, hükûmetinden aldığı talimat üzerine İzmire gelmiş ve belediye reisi Dr. Uzu ziyaretle ilk olarak İzmirde kurulacak ekmek fabrikasını meydana getirmeğe talip olmuştur.

Nikola İvanof Sovyet sanayiinin bu sahada yaptığı hamlelerden bahsederek İzmirde kurulması teklif edilen fabrikanın yevmiye 25 ton ekmek çıkaracağını geniş ve ihtiyat cihazlariyle mücehhez olacağını, şehrin herhangi bir vaziyette artan ihtiyacı karşısında randımanını arttıracak tertibatı bulunacağını belediyeye bildirmiş ve kurulacak fabrikalar hakkında teknik izahat vermiştir.

Mühendis Nikola İvanof İstanbula ve Ankaraya gelerek alâkadar belediyelere teklif mektuplarını verecektir.

Avusturya pasaportları

Berlin, 29 (A.A.) — Alman dahiliye nazırı, doktor Frikin bir emirnamesine göre anşlustan evvel Avusturyada verilmiş olan bütün pasaportlar 1 kânunusani 1939 tarihinden itibaren hükümsüzdür. Almanyanın pasaportlar kanunu Avusturyada 15 ağustos 1938 tarihinden itibaren meriyete girecektir.

MES'UT BİR EVLENME

Binbaşı Hüseyin Avni kızı ve muharrir arkadaşımız Rıza Lebip Asalın yeğeni Nezahet Asal ile Demiryol asteğmeni Seyfi Yalçının düğünleri dün gece güzide bir davetli kitlesi huzuru ile Taksimde Dağcılık klübünde yapılmıştır.

Genç çifte ebedî saadet ve bahtiyarlık dileriz.

GRİPİN

Baş, diş nezle, grip, romatizma, nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

SPOR

İstanbul festivali spor proğramı

eykozda yapılacak müsabakalar

Ağustosta başlıyacak olan İstanbul festivali münasebetile bir spor programı hazırlanmıştır. Bu vesile ile 21 ağustosta Beykozda muhtelif sporlar yapılacaktır.

Sabahleyin kürek yarışları, bundan başka Beykoz sahasında belediyenin sonradan bildireceği bir takımla Beykoz birinci futbol takımı karşılaşacaktır. Saat 14 de, buraya bütün Türkiyenin her tarafından davet edilecek pehlivanlarla yağlı güreşler yapılacaktır.

Ayrıca gece de belediye tarafından bir kır balosu tertip edilecektir.

Pehlivanlarımız ve Cek Şeri

Memleketimizde bulunan Cek Şeri ile güreş tutmıyan baş pehlivanlarımız hakkında gazeteler tarafından muhtelif neşriyat yapılmış ve bilhassa Tekirdağlı Hüseyinin bu güreşi muhakkak surette yapması için organizetörler tarafından kendisine tekliflerde bulunmuştu. Dün bir muharririmizi gören Tekirdağlı Hüseyin şunları söylemiştir:

— Kardeşlerim Bulgaristandan yeni geldi. Onları yerleştirmekle meşgulüm. Bu itibarla idmanlarıma lâyık olduğu derecede çalışamıyorum. Bir ay kadar muntazaman idman yapabilirsem Cek Şeri ile karşılaşmağa hazırım.

Bu mesele hakkında Kara Ali de şu fikirde bulunmuştur:

— Geçenlerde yaptığım müsabakada Yeni Zeladalı Corc'u yenememiştim. Pazar günü muvaffakiyetli bir güreş çıkarabilirsem Cek Şeri ile de karşılaşırım. Ceke karşı iyi bir derece alamadığım takdirde Cek Şeri gibi dünya şampiyonu olan bir adamla tutuşmam manasız olur.

Şu hale göre Kara Ali bu pazar iyi derece alamazsa, Tekirdağlı Hüseyin de bir aydan evvel bu güreşi gözüne alamadığına göre Cek Şeri ile yapılacak güreşler suya düşmüş olacaktır.

Fudbolcu Sa'im

Geçen sene İzmirin en kuvvetli takımlarından olan Alsancak takımında oynıyan futbolcu Vahabın kardeşi Saim, Fenerbahçe klübüne girmiştir. Saim, 11 eylûlde yapılacak lik maçlarında Fenerbahçe takımında sağ iç oynıyacaktır.

Serbest güreşler yarın yapılacak

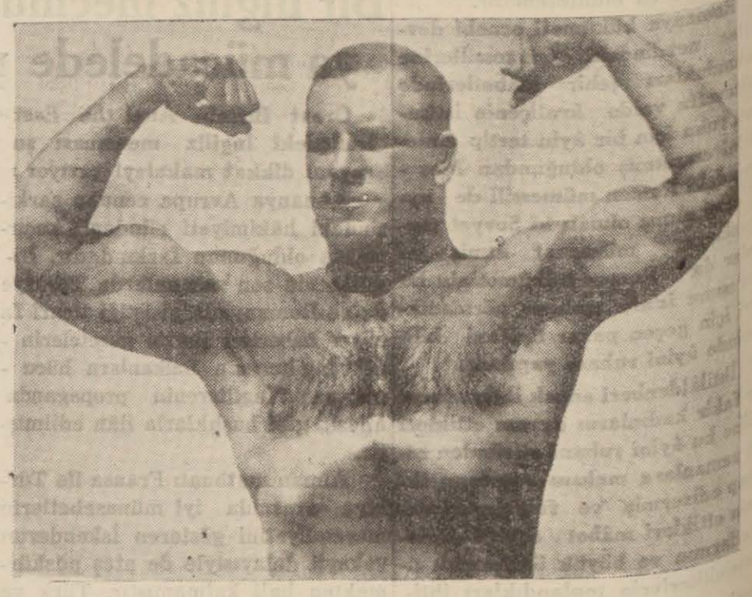

Profesyonel Güreşçilerimizden Dinarlı Mehmet

Geçen pazar günü yapılması lâzım gelen serbest güreşler tehir edilmişti. Senenin bu en mühim güreşleri yarın Taksim stadında yapılacaktır. Yarınki karşılaşmaların en mühimlerinden biri Tekirdağlı Hüseyin - Babaeskili İbrahim maçıdır. Çünkü Tekirdağlı Hüseyin geçen hafta Eyüp güreşlerinde İbrahimle 45 dakikalık bir güreş yapmış ve iki tarafın bütün gayretine rağmen bu müddet zarfında yenişmek kabil olamamıştı.

Şimdi yarın yapılacak bu iddialı güreşi gerek İbrahim ve gerekse Tekirdağlı Hüseyin kazanmak için bütün gayret ve kabiliyetlerini sarfedeceklerdir.

Dün kendisile görüşen bir muharririmize İbrahim şunları söylemiştir:

«— Ben geçen hafta Hüseyinle 45 dakika güreştim, fakat yenemedim. Allah kısmet ederse bu hafta muhakkak yenmek için çalışacağım. Lâkin bu güreştir. Belli olmaz, o benden daha tecrübelidir. Ayrıca frenk diyarını gezdi, gördü. Orada oyun öğrendi. Beni yenmesi lâzımdır.

Yarın yapılacak güreşlerin şampiyonluk üzerinde bir tesiri olmıyacaktır. Fakat Hüseyin zorlu bir rakiple karşılaşmış olacaktır. Babaeskili İbrahimi biz, geçen sene yapılan Türkiye birinciliklerinde görmüştük. İbrahim hakikaten istikbal için büyük ümitler vâdeden bir pehlivandır. Çok kuvvetlidir.

Bundan başka gene yarın yapılacak olan güreşlerin mühimlerinden biri de Kara Ali — Dinarlı maçıdır. Maamafih memleketine gitmekte olan Burç Mordng ile de güreşmek istiyen Kara Ali dün bir muharririmizi görerek demiştir ki:

— Borç Marding ile geçen defaki karşılaşmada müsabaka zamanı kısa olduğu çin beraber kalmıştım. Bu haftadaki güreşin yenişinceye kadar yapılmasını arzu ediyorum. Ya onun, ya benim sırtımızın yere gelinciye kadar göreşmeğe hazırım.

Bundan başka okuyucularımız çok iyi hatırlarlar ki, Dinarlı Mehmet bundan birkaç ay evvel Bulgaristandan getirdiği birkaç zayıf güreşçi ile Anadolunun muhtelif yerlerinde güreşmişti. Dinarlı kendisine Türkye başpehlvanı süsünü vermiş ve bu suretle Anadoluda bir hayli para kazanmıştı. İşte bunu nazarı itibare alan güreş organizatörleri Dinarlıyı evvelâ Kara Ali ile karşılaştırmağa karar vermişlerdir. Bu suretle Kara Ali bundan dört sene evvelki mağlûbiyetin acısını çıkarmıya çalışacaktır. Ayrıca Mülâyim de Molla Mehmet ve Manisalı Halille tutuşmak istemektedir.

Yunan atletler

Yunanistanın kıymetli atletlerinden Mantikas ve Silas bir ve iki ağustosta Londrada yapılacak beynelmilel atletizm şampiyonasına iştirak etmek üzere İngiltere federasyonu tarafından resmen davet edilmişlerdir. Geçen sene de ayni tarihlerde Londrada muvaffakiyetli yarışlar yapan bu iki atlet İngiltere federasyonunun davetine icabet etmek üzere yakında Londraya hareket edeceklerdir.

Londradaki müsabakalardan başka Eylûl bidayetinde Fransada yapılacak atletizm şampiyonasına dahi bu iki atlet, bütün masarifi zaruriyeleri Fransalar tarafından verilmek şartile Paise de davet edilmişlerdir.

Yunan atletizm federasyonu bütün Avrupa milletlerinin iştirak edeceği bu şampiyonada atletlerinin teknik kabiliyetlerini arttırmak için masrafları Yunan federasyonu tarafından verilmek üzere ayrıca altı atlet daha göndermeğe karar vermiştir.

İtalya şampiyonası

Bu seneki İtalya atletizm şampiyonası hafta içinde Bolonya stadında yapılmıştır. Müsabakalar büyük bir seyirci kitlesi tarafından takip edilmiş ve şampiyonaya 52 klübe mensup 300 atlet iştirak etmiştir. İtalyan atletleri bu müsabakalarda çok iyi dereceler almışlardır. Netcelerini bildiriyoruz:

100 metre	Maryani	10.7
200 »	Gonali	22.4

(Devamı 5 inci sayfada)

YEŞİL KUMLU ADA

YAZAN: T. Vallerey — Tefrika No. 40

Çinkodan yapılmış olan bu mini mini çekmece takriben (25) santimetre uzunluğnda, (10) santimetre genişliğinde ve (10) santimetre derinliğinde idi.

Profesör Jakobson biraz evvel bahsettiği aletleri aldı ve Astrid yeniden hesaplariyle meşğul olmıya başlarken Profesörle ben çadırdan çıktık.

Profesörün gönüllü kazıcıları habire çalışıyorlardı. Hele İtalyan güneşin hararetine ehemmiyet bile vermiyor amelesine teşviklerle, lâtifelerle kürek, kazma sallatıp duruyordu. Başında kenarları enli bir yazlık şapka, gömleğinin kolları dirseklerine kadar sıvalı kendisi de büyük bir kaya parçasına kazma ile vuruyordu. Etrafa saçılan kaya parçaları da gösteriyordu ki bizim Mösyö Prospro bu işe can ve gönülden sarılmıştı. Bazı büyük kayalar kalaslardan yapılmış manivelâlarla yerlerinden oynatılıyor, bayırdan aşağı yuvarlıyorlardı. Bizi görünce yanımıza yaklaştı ve:

— İş ilerliyor, dedi, bu hızla çalışırlarsa üç gün zarfında bir kaç ton ağırlığında kaya ve toprak temizlemiş olacağız. Kırksekiz saate kalmaz işin en ağır kısmını atlatmış oluruz.

— Allah işinizi rastgetirsin azizim.Ben Mösyö Dubreuille birlikte dehlizlere gidiyoruz ben de Leonald Hanri gibi ismimin ilk harflerini kayalara hak edeceğim. Kazmalarınızdan birisini bana ödünç olarak verebilir misiniz?.

Mösyö Prospro işe yaramıyan kazmalardan birisini seçerek Profesöre verdi, ellerimizi sıktıktan sonra yeniden işine döndü.

Biz de Profesörle birlikte civa mağarasına girdik. Beraberimizde ip merdiven, halat gibi şeyler bulunmadığından dehlizde pek ilerliyemiyeceğimiz aşikârdı. Nihayet ilk kaya duvarın önündeki kuyuya geldiğimiz zaman Profesör durdu ve:

— Geldik. Dedi, burası dehlizlerin en acaip yeri. Zaten bu sebebe mebnidir ki büyük denizin buraya isminin ilk harflerini hâktmiş.

— Yalnız isminin ilk harflerini değil Çince bir takım yazılarda haketmiş.

— Evet hakkınız var. Ancak bu Çince yazılardan şimdi bir eser kalmamış. Bizden sonra buraya gelecek seyyahlar bu noktaya gelince önlerinde duvarla ve ayaklarının önünde de kuyuya benzeyen bu uçurumla karşılaşınca daha ileriye gitmek istemiyecekler. Binaenaleyh ben Leonald Hanri'nin ihmal ettiği bir şeyi yapmak istiyorum. Benden sonra buraya geleceklere yol göstermek için icap eden tafsilâtı vereceğim...

Profesör bu sözleri söylerken elimdeki kutuyu aldı ve kapağını açtı. Kutunun içinde dört tane parşümen vesika vardı. Bu vesikalardan birisi İngilizce diğeri Fransızca üçüncüsü İspanyolca, dördüncüsü de Çince yazılmıştı. Çince yazılmış vesikayı görünce hayret ettim.

— Profesör, vesikalardan birisini neden dolayı Çince yazmış olduğunuzu sorabilir miyim?...

Muhatabım güldü ve şu garip cevabı verdi:

— Büyük dedeniz duvara Çince yazmamış mı? Ben de onu taklit ettim.

Bu cevabın beni tatmin etmiş olduğunu söylersem yalan söylemiş olurum. Mamafih fazla ısrara cesaret edemedim.

Profesör Jakobson el fenerinin ışığını duvara tevcih etti ve öteye beriye dolaştırıp biraz tetkik ettikten sonra bir çıkıntıyı göstererek:

— Burasını kazalım, dedi, ve mini mini çekmecemizi yerleştirecek büyüklükte bir kovuk vücude getirelim. Bizlerden sonra buraya kadar gelen bir kimse mutlaka bu kutuyu görecektir.

Kazma ile bir kuyu vücude getirdim. Profesör de elindeki kalem ve çekiçle bu kovuğu düzeltti, ona hendesi bir şekil verdi. Sonra duvara büyük dedemin, kendisinin ve benim isimlerimizin ilk harflerini haketti, bade kovuğa çekmeceyi yerleştirdi ve:

— Artık, dedi, bu mütevazi vesikayı istikbale emniyet etmiş olduk. Belki de bir asır sonra bizden daha müterakki ve mütekâmil vesaitle buraya gelecek bir seyyah bütün bu civa hazinesinden istifade edebilir.

— Ne söylüyorsunuz? Siz buradaki civadan istifade etmek niyetinde değil misiniz?

— Kimbilir? Belki de fenni tetkikatımı bitirdikten sonra bir gün olur ben de buraya tekrar gelirim. Ancak bu emelime nail olmadan bu fani dünyaya veda etmek de muhtemel olduğundan ben icap eden tedbirlere tevessül etmiş ve benden sonra geleceklere yol göstermiş oldum. Sırf bir ihtiyat tedbiri, Mösyö Dubreuil başka bir şey değil... İnsan yarına çıkacağını bilmez ki....

Biz konuşa, dertleşe avdet yolunu tuttuk. Profesör tesadüf ettiği kaya parçalarından birer küçük parça alıyor ve bunları tetkik ve tahlil edeceğini söylüyordu.

Nihayet mağaranın ağzı ve güneş göründü. Tamam dışarıya çıkacağımız sırada bir insan gölgesi telâşlı telâşlı mağaradan içeriye daldı. Biz de adımlarımızı sıklaştırdık.Çünkü mağaradan içeriye koşarak giren kimsenin hallerinden tavırlarından bir fevkalâdelik olduğunu anlamıştık.

Gölge hem bağırıyor, hem de bize doğru koşuyordu. Biraz yaklaşınca bize doğru koşan gölgenin Astrit olduğunu anladk. Genç kız birdenbire önümüzde durdu ve heyecanlı bir sesle:

(Devamı var)

SPOR

(Dördüncü Sayıfadan Devem)

400	»	Ferrariye	49,9
800	»	Lançi	1,50/7/10
1500	»	Bakali	3,56
3000	»	Slipli	9,40,9
5000	»	Bevayakova	15,4,2
10000	»	Yispi	22,25
110 metre manialı		Naldana	15,9
400 metre manialı		Haçelis	55,6
Uzun atlama		Maney	7,27
Üç adım		Staliya	14,14
Yüksek atlama		Dolti	1,92,4
Sırıkla yüksek atlama		Romero	4,3
Güle		Profeti	14,46
Cirit		Pertis	61,25

Ok sporları

Ok spor kurumu genel sekreterliğinden: Kurumumuzca tertip edilen ok atışlarının yedincisi 30-7-38 cumartesi saat (15) te ok meydanında devam edileceğinden saygı değer halkımıza ve üyelerimize arzı keyfiyet olunur.

Amerika atletleri Atinaya geliyorlar

Avrupanın muhtelif memleketlerinde müsabakalar yapan Amerikan atletleri, Şimal memleketlerindeki turnelerini bitirmişlerdir. Yakında Almanyada yapılacak müsabakalardan sonra Amerikan atletleri Toplu bir şekilde 25 ağustosta Atinaya geleceklerdir. Yunanistan atletizm federasyonu bu mühim organizasyonu lâyıkile başarmak için büyük bir faaliyet sarfetmektedir.

Amerikalı bir atlet

Amerikanın muhtelif dünya re-korlarına sahip atletlerinden Köningham Amerika atletizm federasyonunun verdiği bir kararla profesyonelliği ilân edilmiştir. Bu kararın verilmesine sebep olan hâdise şudur:

Los Ancelosta tertip edilen bir futbol turnovasında, maçlara daha ziyade alâka topliyabilmek için organizetörler bu atleti bir koşu yapmak üzere Los Ancelosa davet etmişlerdir. Ve bunun için kendisine 1000 dolarlık güzel bir teklif de yapmışlardır. Köningham bu teklifi kabul etmekle beraber aynı gün başka bir yerde de 500 dolar mukabilinde koşmak için anlaşma yapmıştır.

Maçların yapıldığı gün tayyare ile Los Ancelosa yetişen atlet, organizetörlerin kesmek istedikleri 500 doları kabul etmemiş ve halkın ısrarı karşısında sahaya çıkarak isteksiz ve düşünülen saatten çok fazla bir derece yapmıştır.

Bugünkü spor hareketler

Saat 15 de: Modada yüzme seçmeleri

Saat 16 da: Kadıköyünde atletizm birincilikleri

Bu hal halk arasında gürültüyü mucip olmuş ve vaziyet Amerika atletizm federasyonuna aksetmiştir. Bunu nazarı itibare alan federasyon ağustosun 20 sinde Londrada yapılacak beynelmilel atletizm müsabakalarına Köninghamı götürmemeğe karar vermiştir. **Bu karar Londrada şampiyonu bekliyen alâkadar kitle arasında** büyük teessürü mucip olmuştur.

Yunanistanda şampiyonalar

Birkaç kategori üzerinde yapılmakta olan Yunanistan atletizm şampiyonasına devam edilmektedir. Bu senek müsabakalar Panatiaikos tarafından fevkalâde bir surette organize edilmiştir.

Matbuat takımı

İstanbul matbuat mensuplarından bir grup bu hafta Beykozda bir tenezzüh yapacaklardır. Glecek misafirlere Beykoz klübü tarafından bir ziyafet verilecektir. Ziyafetten sonra Beykoz spor klübü tekaütleriyle matbuat mensuplarının teşkil edeceği bir takım arasında bir de futbol teması yapılacaktır. Ayni gönde İstanbul spor ve Beykoz genç takımları arasında da bir maç yapılacaktır. Bundan başka İzmir fuar kupası maçlarında şehrimize temsil edecek altılar muhteltinin seçmelerine de başlanacaktır.

Moskovada fudbol şampiyonası devam ediyor

Moskova, 19 — Burada futbol şampyonası bütün hararetiyle devam etmektedir. Burada yapılan bir futbol maçında 85 bin seyirci hazır bulunmuştur. Dinamo stadın da karşılaşan takımlar ve alınan neticeler şunlardırı

Terpedo — Tbib'si takımları 3-3 berabe kalmışlardır. Oyun çok zevkli olmuş birinci devre daha hakim oynıyan Dinamo — Tbilisi takımı üç gol yapmış ve devreyi 3-0 galibiytle bitirmiştir. Halbuki ikinci devrede Terpedo takımı canlanmış ve rakiplerinin üç golüne (3) golle mukabele ederek beraberliği temin etmiş ve maç da böylece (3-3) berabere bitmiştir.

Hanyadaki asker başka şehire kaçtı

mensup tayyareler adanın üzerinde turlar yapmaktadırlar. Maamafih hükümet vaziyete hâkim bulunmaktadır. Kral ile Başvekil General Metaksas arasındaki münasebat münkatidir.

Girid vali ve kumandanı Sifakiyanakis azledilerek yerine Markelo getirilmiştir.

Hanyada yok indinde olan beşinci fırka Herakliya şehrine ricat etmiştir.

General Metaksas Girid halkına bir beyanname neşretmiştir. Başvekil bu beyyanemede demiştir ki:

"— Bütün Girid ahalisi bu haydutları benimsemiyecektir Onların tecziye edilmelerini istemektedir. Bu isyan hareketi bütün Yunanistan da fena bir tesir bırakmıştır. Halk asilerin bir an evvel cezalandırılmalarını istemektedir.

Halk telgrafla hükûmete müracaat ederek âsileri takbih ettiğini, ve hükûmetle beraber bulunduğunu bildirmiştir.

Atinada kominstlere karşı tedbirler

Atina, 29 (A.A.) —Temizleme hareketine devam eden polis, Troçkist enternasyonalist bir komünist teşkilâtı keşfetmiş, 10 kişi kadar elebaşıyı tevkif eylemiş ve mühim miktarda vesaıt bulmuştur.

Gazeteler, metodik bir surette yapılan, sükûn ve nizamı temin eden temizleme eserini memnuniyetle tebarüz ettirmektedir.

Gazetelerin mütaleaları

Atina, 29 (A.A.) — Bütün gazeteler bastırılmış olan Hanya hareketini şiddetle takbih etmekte ve bütün Yunanistanın hep birlik olarak heyecanla 4 ağustos 1936 tarihli gününün ikinci yıldönümünü kutlamağa hazırlanırken bütün memleket tam bir kalkınma halinde ilerlerken ve Girid halkı da dahil olduğu halde bütün Elen milletinin içten tezahürlerle millî hükûmete bağlılığını gösterirken yapılan bu hareketin yalnız delice değil,fakat ayni zamanda caniyane olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Halk hükûmetle beraber hareket etti

Atina, 29 (A.A.) — Girid valisi muavini Merkellostan, Hanya hâdisesinin daha ilk dakikalarında alınan haberlerin ada halkının bu delice hareketi takbih ettiğini hükûmet yanında yer almış bulunduğunu ve resmî makamlara yardıma hazır olduğunu bildirmekte idi. B. Metaksasın Girid halkına hitaben neşrettiği beyanname her tarafta hükûmet lehine yapılan tezahürat arasında, kırat edilmiştir.

TİCARET HABERLERİ

Türkofisde

Türkofis kadrosunda yapılan yeni değişiklikleri evvelce yazmıştık. Yeni kadro eylûl bidayetinden itibaren tatbik edilecektir.

Riyo de Janeyro Türkofis mümessili de İstanbul ofisi emrine verilmiştir.

İç Fındık, Ceviz

Son bir hafta zarfında, İstanbulda, 45-48 kuruş arasında 7040 kilo iç fındık satışı olmuştur. Ceviz satışı olmamıştır.

Yine ayni hafta zarfında 3600 kilo Praga, 440 kilo da Trablusa iç fındık ihraç edilmiştir. Hafta sonunda, İstanbulda 9 ton iç fındık, 10 ton kabuklu fındık stoku kalmıştır.

Nevyork sergisinde Türk paviyonu nasıl olacak

Bir taraftan hususiyetlerimizi. bir taraftan yeniliklerimizi teşhir edeceğiz

Nevyork sergisi Tüfk pavyonu komiseri Suat Şakir dün matbuat erkânını Türk ofise davet ederek Nevyork sergisinin mahiyeti hakkında umumî malûmat, Türk pavyonu ve bilhassa Türk sitesi hakkında da etraflı izahat vermiştir. Türk sitesinin projesi henüz tahakkuk etmiş olmamakla beraber, siteyi teşkil eden unsurlar hakkında şimdiden malûmat almak kabil olmuştur.

Türk sitesinde bir Türk lokantası olacak, Türk mutfaklarının hususî ve nefis yemekleri pişirilecek olan bu lokantanın ortasında da bir havuz bulunacaktır.

Sitede bir de kütüphane bulunacak, bu kütüphanede, Türkiye ve inkılâbı hakkında neşredilmiş bitarafane eserler bir araya toplanacaktır.

Eti Bank, kromdan bir dekor yapacaktır.

İnhisarlar idaresi, hususî pavyonunda cigaraları satacağı gibi, içki satışını temin etmek üzere de bir bar açacaktır.

Nevyork sergisinde el işlerine ve küçük sanatlar eserlerine çok fazla ehemmiyet verilecektir. Türk pavyonu komiseri dün onuncu yerli mallar sergisine giderek, Nevyork sergisine gönderilecek eşya için, bilhassa küçük sanatlar pavyonlarında tetkikler yapmıştır.

Türk tarih kurumu, Türk sitesinde, Türkyenin mazisini canlı bir surette ifade için hazırlıklar yapmaktadır. Hititlerden bugüne gelinceye kadar Türklerin medeniyete ettikleri hizmetler, burada, dekorasyonla ve mücessem kompozisyonlarla, resimler ve saireleriyle canlandırılacaktır. Sergiyi ziyaret edenlere mazimize ait fikir verebilmek için, müzelerdeki bazı eserler de Nevyorka götürülecek ve sergide teşhir edilecktir. Türk pavyonu komiseri Suat Şakir ve Dahiliye Vekâleti namına Nevyorka gidecek olan matbuat umum müdürlüğü memleket müşaviri Sadri Ertem, İstanbul müzelerindeki eserler üzerinde, tetkikler yapmağa başlamışlardır.

Nevyork sergisinde. Türk sitesinden başka bir de devlet pavyonu bulunacaktır. 500 metre murabbaı saha üzerinde tanzim edilecek olan devlet pavyonu, rejim propagandası ve Türk inkılâbı safahatını gösteren dekorasyonu ihtiva edecektir. Burada, turizm propagandası için de ayrıca bir köşe tefrik edilecektir. Gene bu pavyonda, eski Türk mimarisi hakkında bir fikir verebilmek üzere, Süleymaniye camii ve saire gibi mühim mimarî kıymeti haiz eserlerin de birer maketi teşhir olunacaktır. Bundan başka, bugünkü Türk kadınının iç timaî iş bölümünde nasıl vazife aldığını ve devlet hizmetlerinde nasıl çalıştıklarını canlı bir surette tebarüz ettirecek levhalar da bu pavyonda bulunacaktır.

Altı çocuklu ailelere para mükâfatı

Umumî hıfzıssıhha kanununun 156 ıncı maddesi mucibince altı ve daha fazla sağ çocuğu olan annelere verilmek üzere sıhhat vekâletince vilâyetlere gönderilmekte olan para mükâfatının bazı vilâyetlerde alâkadarlara tesviyesinde sürat gösterilmediği ve istihkak sahiplerine vaktinde tebligat yapılmadığı görülmüştür. Bazı anaların sene nihayeti geldiği halde para almadıkları, bu tahsisatın bir kısmının sarfe dilmemiş olmasından anlaşılmıştır. sıhhat Vekâleti, içtimaî yardım ve devletin nüfus siyasetine taallûk eden bu işte ihmal ve teseyyülü görülen memurlar hakkında kanunî takibat yapılmasını ve bu işe azamî ehemmiyet verilmesini vilâyetlere tamimen tebliğ etmiştir.

Ticaret odası

Dün yapılan intihapta, Ticaret Odası memurları taavün sandığı idare heyetinin münhal olan iki azalığına Ticaret Odasından Seyfi Cenap ve Zahire Borsası muamelât müdürü Tevfik Cihanoğlu seçilmişlerdir

Beylerbeyi cinayeti

Evvelki akşam karısını ve kaynanasını öldüren işçinin muhakemesi

(Baştarafı 1 nci sayfada)

bulunduğunu ve kaynanası Senihanın da bu münasebetleri kolaylaştırmak için elinden geleni yaptığını duymuştur. Hattâ tanıdıklarından biri ona karısının polis Hakkının Bülbülderesindeki evinde metres olarak yaşadığını haber vermiştir.

İsa, birkaç kere karısına rastlamış ve duyduklarından bahsederek bunların doğru olup olmadığını sormuştur. Sadiye inkâr etmiş, İsa da buna inanmış görünerek boşanmak için mahkemeye müracaat edeceğini, o zamana kadar, yani kendisinin nikâhı altında bulunduğu müddetçe, bu kabil hareketlerde bulunmaktan sakınmasını söylemiştir. Sadiye teminat vermiş, fakat sözünde durmamıştır. Çünkü birkaç gün sonra İsa, karısını polis Hakkı ile beraber bir gezme yerinde görmüş, fakat kadınla Hakkı biribirinden çabuk ayrıldıkları için oraya beraber geldiklerini anlamakla beraber sesini çıkarmamıştır.

Takip ve kontrol

Karısının ihanetlerinden fena halde mustarip olan ve bu kötü ihtimale bir türlü inanmak istemiyen İsa gene takip ve kontrole devam etmiş ve nihayet karısının Hakkı ile münasebette bulunduğuna kanaat getirmiştir. Yaptığı tahkikat ona karısının ekser akşamlar Beylerbeyinde ve Üsküdarda muhtelif gezme yerlerinde Hakkı ile beraber gezdiğini, Hakkının evine gittiğini öğretmiştir.

İsa evvelki gün işini erken bitirmiş, Kâzım adında bir arkadaşiyle Üsküdara geçerek polis merkezine müracaat etmiş, karısının kendisini aldattığını ve cürmü meşhut halinde yakalanmaları için iki polis memuru verilmesini istemiştir. Fakat cürmü meşhudun ancak akşam yapılabileceğini söylemesi üzerine akşama karakola tekrar müracaat etmesi, o zaman icap eden muamelenin ve yardımın yapılacağı kendisine bildirilmiştir.

Bunun üzerine İsa arkadaşiyle beraber karakoldan çıkmış ve Beylerbeyine doğru giderken karısı Sadiye ile polis Hakkıyı ve kaynanası Senihayı görmüştür. Bu tesadüf üzerine polis Hakkı kaçmış, İsa da karısiyle kaynanasının karşısına çıkarak Sadiyeye verdiği sözü hatırlatmıştır. Fakat Sadiye:

— Ben senden ayrılmadan da istediğim erkekle gezerim, ne karışıyorsun? demiştir.

İşte bu cevap İsanın gözlerini karartmış koca kamasını çekerek karısının rastgele yerlerine daldırıp çıkarmış ve onu yere cansız serdikten sonra imdat diye halkırın kaynanası Senihayı da müteaddit yerlerinden vurarak öldürmüştür.

Ağırceza mahkemesinde

İsa hâdiseden sonra Üsküdar merkezine giderek teslim olmuştur.

İsanın dün ağır ceza mahkemesinde ilk duruşması yapılmıştır.

İsa hâdise hakkında sorulan muhtelif suallere cevaben hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

— Sadiye karımdır, iki çocuğumuz var. Altı senedenberi evliyiz. İki buçuk aydanberi ayrı oturuyoruz. Geçirnemiyorduk, ayrılacaktık. İki buçuk ay içinde karımın bana ihanet ettiğini, polis Hakkı adında bir gençle münasebette bulunduğunu, hattâ polis Hakkının Bülbülderesindeki evinde metres gibi bir müddet oturduğunu sonra benim hâdiseyi duyduğumu haber alarak gene anasının yanına döndüğünü ve hatta polis Hakkından hastalık bile aldığını öğrendim.

Dün öğleden sonra, bunların münasebetlerini meydana çıkarmak için Kâzım adında bir arkadaşımla Üsküdara geçtim, karakola müracaat ederek cürmü meşhut için iki polis istedim. Cürmü meşhut tabiî gece yapılabilirdi. Akşama gelmemi söylediler. Bunun üzerine arkadaşımla birlikte Bağlarbaşına doğru ilerlemeğe başladık. Hava henüz kararmıştı. Bu sırada arkadaşım işi olduğu için benden ayrıldı. Nereye gideceğimi bilmiyerek karakola gitmek için vaktin biraz daha ilerlemesini bekliyerek dolaşıyordum. Bu sırada Bağlarbaşının üstünde bir tepeye doğru yürüyordum.. Tepedeki ağacın altında bir kadınla bir erkeğin oturduklarını gördüm. Biraz daha yaklaşınca bunun karım Sadiye ile polis Hakkı olduğunu gördüm. Onlardan biraz daha ileride de başka bir kadın otuyordu. Bunun da kaynanam olduğunu arkasındaki mantodan tanıdım. Karım benim geldiğimi görünce yerinden sıçradı:

— İsa geliyor!

Diye bağırdı. Hakkı birden yerinden fırladı ve beni tabancasını çekerek karşıladı. Ben de kendimi müdafaa için kamamı çektim, üzerlerine doğru yürüyordum. Hakkı bana seslendi:

— Yaklaşma, vururum!

Ben buna karşı şöyle dedim:

— Sana bir şey yapacak değilim. Yalnız karımla ne hakla burada oturduğunu sormak için geldim.

Bu sözlerimle beraber yanlarına yaklaşmakta devam ettiğimi gören Hakkı tabanları kaldırıp kaçtı. Karıma bu hareketinin doğru olup olmadığını sorarken kaynanam bulunduğu yerden fırlıyarak yanımıza geldi ve benim gelmem üzerine Hakkının kaçtığını öğrenince karıma:

— Haydi karakola gidelim. Meseleyi babana anlatalım!

Dedi. Kaynanamın kocası polistir. Fakat Sadiye:

"Benim kimseden korkum yok, ben mahkemeye müracaat edip senden ayrılacağım,, dedi. Ben de: "Ayrıldıktan sonra istediğin erkekle gezebilirsin, fakat şimdi benim karım olduğunu unutuyor musun?,, dedim. Bunun üzerine Sadiye:

— Ben şimdi de istediğim erkek gezerim, sen artık bana karışamazsın dedi. Birdenbire gözlerim kardı. Bıçağımla üzerine saldırıp birkaç yerinden vurdum. Kaynanam bu sırada avaz avaz bağrıyordu. Kızını bu hale getiren de oydu. Ona da birkaç bıçak attım. Sonra Üsküdara giderek teslim oldum.,,

Herşeyi itiraf ediyor

Katil âleti kanlı kama mahkemeye getirilmişti. İsa bıçağın kendisine ait olduğunu, karısını ve kaynanasını bununla öldürdüğünü söyledi. Sorulan suallere cevaben de bıçağın dört sene evvel İzmirde bir arkadaşı tarafından kendisine hediye edildiğini, bu arkadaşının ismini şimdi hatırlıyamadığını yeni olan bıçak kılıfını da seyyar bir tenekeciye yaptırdığını söyledi.

Bunun üzerine müddeiumumînin talebi üzerine heyeti hâkime şu noktalardan dolayı bu katil muhakemesinin meşhut suçlar kanunu hükümlerine uygun olarak görülemiyeceğine ve davanın ahkâmı umumiye dairesinde rüyetine karar verdi.

Bu cihetler şunlardır: Suçlunun nüfus cüzdanı yoktur. Sadiye ile evli olduğu resmen tesbit edilmek lâzımdır. Sabıkası olup olmadığı polis Hakkıdan aldığı iddia dilen hastalığın raporlarla tesbiti, Hakkı sorgu hâkimliğinde Sadiye ile beraber bulunmadığını söyledğine göre bunun da tesbiti ve hâdise mahallinin belediye hudutları dahilinde olup olmadığının tayini icap etmektedir. Bütün bu hususatın kanunî şekilde ikmali ise cürmü meşhut kanununun tayin ettiği müddet içinde kabil olamadığından dava ahkâmı umumiyeye göre görülecektir.

Yeni İstanbul limanı projesi komisyonu

İstanbul deniz ticaret müdürlüğünde, öbürgün, İstanbul deniz ticaret müdürü Müfit Necdet Deniz, Emniyet beşinci şube direktörü Hasan Şükrü, Gümrükler başmüdürü Mustafa Nuri Anıl, ve gümrük muhafaza müdürü Hasandan mürekkep bir komisyon toplanacaktır. Bu komisyon, ağustosun birinden itibaren, İktisat Vekâleti tarafından hazırlanan yeni İstanbul limanı projesi üzerinde tetkiklere başlıyacaktır. İstanbul limanı için bir de talimatname hazırlanacaktır.

Mısırlı müsafirler

(Baştarafı 1 nci sayfada)

rafından şiddetle alkışlanmış, selâm vererek mukabelede bulunmuştur. Nuri Demirağ tayyare atölyesi paviyonu ile diğer bazı paviyonları gezen Mahmut Hamza Başa, sergiden ayrılırken sergi komiseri Halit Güleryüzü tebrik etmiş, gösterilen misafirperverlikten dolayı da kendisine teşekkürde bulunmuştur.

Dün kendisile görüşen bir muharririmize, Mahmut Hamza Başa şunları söylemiştir:

— Memleketinizi ziyaret ettiğimden dolayı fevkalâde memnunum. Halkınızın nezaket ve misafirperverliğini de burada tebarüz ettirmeden geçemiyeceğim.

Serginiz fevkalâde... Gerek tertibi, gerek Türk mallarının teşhiri itibarile.. Yalnı, bır saat sonra hareket edeceğim için her tarafını lâyıkile gezemedim... Türk tayyarelerile yakından meşgul ve alâkadar oldum. Bu hususta da takdirlerimi saklıyamiyacağım.»

Mısır donanma kumandanı dün akşam saat on sekizde, Elmahrusa yatile İskenderiyeye gitmek üzere şehrimizden ayrılmıştır.

İspanyada hükûmet ordularının taarruzu

(Baştarafı 1 nci sayfada)

ğinde ilerlemişlerdir. Cumhuriyetçilerin müfrezeleri Bot civarına ve Bot yolunun Çerta ile olan telâki noktasına varmışlardır. Düşman, takviye kıtaatı almış ve Gandesar mıntakasında bir takım taarruzlar icra etmiştir. Cumhuriyetçiler, bu taarruzları püskürtmüşler ve Frankistleri şehrin ilk evlerine kadar geri çekilmeğe mecbur etmişlerdir. Cumhuriyetçilerin diğer bir takım kolları Masalukadan Gandesaya giden Polb yolunu geçmişlerdir.

Şark cephesinde cumhuriyetçiler, El Cerito ve Barrakanın cenubunda Elpos mevzilerini zaptetmişlerdir.

Cumhuriyetçiler, atlarını Vertik ve Salatanın cenubuna ve Barranko — Resinaryo mıntakasına kadar ilerlemişlerdir.

Japonlar her taraftan baskına uğruyorlar

(Baştarafı 1 nci sayfada)

ları arasından geçip vilâyet merkezi olan Tayuanga hücum etmişler, tiren hattını birçok yerlerden kesmişlerdir.

Hankong, 29 (A.A.) — Japonlar Kiokien civarına yeniden takviye kıtaatı göndermişlerdir. Bunları getiren altı büyük nakliye gemisi Usondan geçmiştir. Fakat Nankin civarındaki Çin kuvvetleri fazla tazyik gösterdiğinden Japonlar takviye kıtaatının buraya sevke mecbur kalmışlardır. Yangtse cephesinde ise Lion dağını ve Kiokiangı topçekerleri ve tayyareleriyle bombardıman etmekle iktifa etmişlerdir. Burada Çin cephesi kuvvetli olduğundan bir netice alamamışlardır.

Batırılan harp gemileri

Honkong, 29 (A.A.) — 6 Japon topçekeri Kiukiangda Çin kuvvetlerine taarruz etmiştir. Çin tayyareleri mukabil taarruza geçmişler, Lion dağının şimali şarkîsinde iki topçeker batırmışlardır.

Öğleden sonra Hankiang civarında bir hava harbi olmuş, Çinliler üç Japon tayyaresi düşürmüşler ve Ankiangdaki düşman hava karargâhını tahrip etmişlerdir. Japon tayyareleri de Hankovu bombardıman etmiştir.

Muayene cüzdanı

Ticaret Odası esnaf şubeleri direktörlüğü 25.000 kadar esnafa muayene cüzdanı tevzi etmiştir.

İstanbulda mukayyet 45.000 kadar esnaf olduğuna göre, 20,000 kadarının henüz cüzdan almadığı ve kaçak olarak çalıştığı anlaşılmaktadır. Cüzdan almıyan esnaftan en ön safta berberler, apartıman ve han kapıcıları, otel müstahdemleri, seyyar satıcılar ve kahveciler, hamamcılar, garsonlar ve fırın müstahdemleri gelmektedir.

Yakında sıkı bir kontrole başlanacak, muayene cüzdanı olmıyan esnaf şiddete takip edilecek ve çalıştırılmıyacaktır.

SOLUCANLI ÇOCUKLAR

Gıdalarını solucanlara verirler. Bunun için en birinci deva

İSMET SANTONİN BİSKÜİTİDİR.

Solucanları düşürür, çocuğu cılızlıktan kurtarır. Eczanelerde KUTUSU 20 KURUŞTUR.

İstanbul asliye birinci ticaret mahkemesinden:

Deniz Banka ait ve İstanbul limanına mensup (Trak) vapurunun 8.7.938 cuma günü saat 13,45 te Fındıklı önünde Namık Kemal yelkenlisiyle vaki müsademeye dair tanzim ettiği raporun alınması mezkûr gemi süvarisi Kenan kaptan tarafından baarzuhal talep edilmiş olmakla gemi ve yükle alâkalı ve bu işten zararlı herkesin raporun alınacağı 4.8.938 perşembe günü saat 13,30 da mahkemede hazır bulunabileceği ilân olunur. (9280)

Eczacı kalfası aranıyor

İsanbulda çalışmak üzere bir eczacı kalfasına ihtiyaç vardır. İş müstaceldir. Diplomalı olanlar tercih olunur. İsteklilerin Yenipostahane arkasında «Emek» ecza deposuna müracaatları.

Fatih sulh 3 üncü hukuk hakimliğinden:

Samatya Sulumanastır mektep-S. 20 numaralı hanede oturan Apil oğlu Ohannesin hacriyle kendisine yeğeni Şimavın 29-7-938 tarihinden itibaren vasi tayin edildiği ilân olunur. (9272)

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

MERKEZİ: ANKARA

Her nevi Banka muamelâtı

Her ay faizleri ödenen

KUPONLU VADELİ MEVDUAT

ŞUBELER:

ANKARA: Telefon : 2316

Adapazarı, Bandırma, Bartın, Bolu, Bursa, Eskişehir, Gemlik, İzmit, Safranbol, Tekirdağ

İSTANBUL Telefon : 24477-8

Türkiyenin her tarafında muhabirleri vardır.

TELGRAF ADRESİ

Umum Müdürlük: TÜRKBANK - Şubeler: TİCARET

Çünkü

Radyolin

Diş doktorunun bütün hastalarına söylediği gibi dişleri sadece parlatmakla kalmıyarak onları mikroplardan muzır salyalardan ve hâmızlardan temizleyip çelik gibi sağlamlık veren yegâne iksirdir.

Her sabah - Her öğleyin Her akşam yemeklerden sonra

RADYOLİN

30 Temmuz **13 üncü yıldönümü** Cumartesi akşamı

Büyükdere Beyaz Park yüzme havuzunda

Münir Nurettin konseri

Beyaz Parkın 13 üncü yıldönümü münasebetile sureti mahsusada hazırlanan konseri sabaha kadar eğlenceler ve numaralarla dolu muhteşem bir KIR BALOSU takip edecektir.

Duhuliye serbesttir

İstanbul İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı kilo	Muhammen bedeli Beheri Li. Kr.	Tutarı Li. Kr.	Muvakkat Teminatı Li. Kr.	Eksiltme Şekli	Saati
İskarta kanaviçe	5582	— 13.50	753.57	56.51	Açık art.	9.30
„ çul	1385	— 10	138.50	10.38	Pazarlık	10
„ İp	6124	— 19	1163.56	87.26	Açık art.	10.30
Kınnap "İskarta„	1713	— 21	359.73	26.97	„ „	11

I — Yukarda cins ve miktarları yazılı "4„ kalem ıskarta sargılar hizalarında gösterilen usullerle ayrı ayrı satılacaktır.

II — Arttırma 2 - VIII - 938 tarihine rastlıyan Salı günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Satış Komisyonunda yapılacaktır.

III — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

IV — Nümuneler her gün Ahırkapı Bakımevinde görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma içintayin edilen gün ve saatlerde yukarda yazılı Satış Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (4505)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

1—8—938 tarihinden itibaren yeni mesai saatlerinin tatbikine başlanacağından evvelce hareket saatleri değiştirilmiş olan ve Haydarpaşadan saat 14.40 da tahrik edilen 1932 No. lı katarla Pendikten saat 6.15 de tahrik edilen 1017 No lu katar 1—8—938 tarihinden itibaren lâğvedilmiş ve bu katarların yerine eskisi gibi Haydarpaşadan 14.15 de areket eden 32 No. lu ve Pendikten 6.35 de hareket eden 17 No. lu katarlar ikame edilmiştir.

38 No. lu katar da Haydarpaşadan saat 17.10 yerine 16.55 de hareket ederek Pendiğe saat 17.50 de varacaktır.

Yeni cep tarifesi bastırılamıyacağından sayın yolcuların ellerinde bulunan cep defterlerini bu tadilât dahilinde tashih etmeleri rica olunur. (4919)

Istanbul Belediyesi İlânları

Düşkünler evine lüzumu olan ve hepsine 700 lira bedel tahmin edilen 2000 metre yerli renkli bez açık eksiltmeye konulmuştur. Bezin nümunesiyle şartnames Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 52 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 15-8-938 pazartesi günü saat 11 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (4938)

*

1 Ağustos 1938 tarihinden itibaren İstanbul Belediye sınırı içinde toptan ve perakende satılacak etler için aşağıda gösterilen azamî fiyatlar tesbit olunmustur:

	Toptan kuruş	Perakende Kuruş
Karaman	33	38
Dağlıç	35	40
Kıvırcık	40	45
Kuzu	35	40
Sığır	27	32
Dana	28	85
Manda	20	25
Keçi	20	25

Keyfiyet alâkadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. (4946)

TALİHSİZLİKLERE KARŞI ÇELİK SİPER

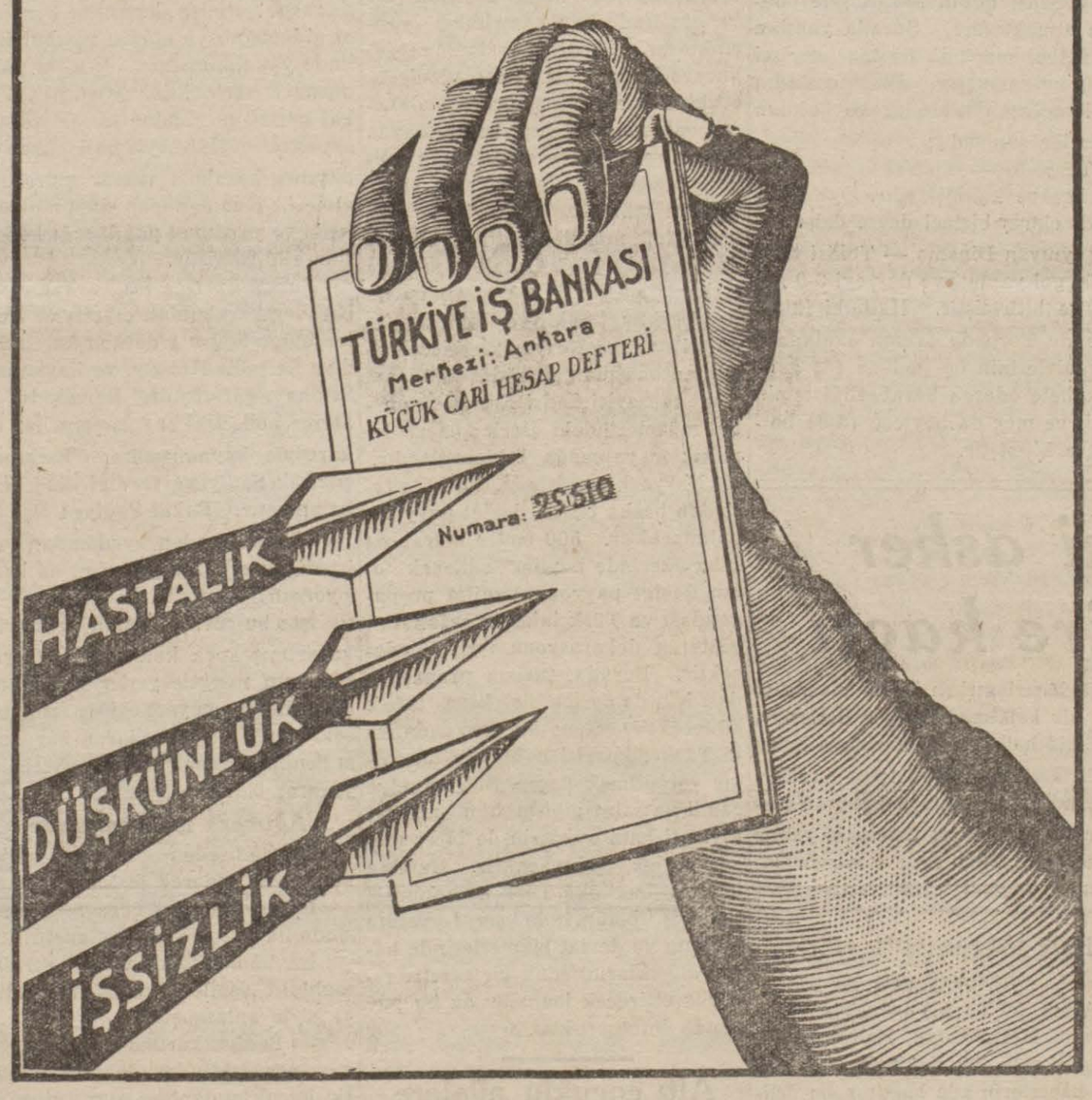

RADYO

İstanbul Radyosu

30 - Temmuz - 938 - Cumartesi

Öğle neşriyatı: 14.30 Plâkla Türk musikisi, 12.50 Havadis, 13.05 Plâkla Türk musikisi, 13.15 Konser: Novotniden naklen orkestra M. Kemal Akel idaresinde.

1 — Orkestra: Peşör dö perl fantazi (Bizet).

2 — Şarkı: Bariton Yunka.

3 — Orkestra: An der şönın blavn donav Valzer Straus.

4 — Şarkı: Tenor Bakeas.

5 — Orkestra: Plezir damur: Martini.

6 — Orkestra: Luvan dur bal Enter mezzo Jilet.

14.00 SON.

Akşam neşriyatı: 18.30 Hafif müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen, 19.15 Konferans: Prof. Salih Murat (Fen musahabeleri), 19.55 Borsa haberleri, 20.00 Grenviç rasathanesinden naklen saat ayarı, Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40 İstanbul Radyosu —2— Hava raporu, 20.43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arapça söylev, 21.00 Saat ayarı: Orkestra.

1 — Halkevi: La jüvif fantezi.

2 — Pizzi: Rozalbah.

3 — Rubenstayn: Toreador e andaluz.

4 —Tosti: Partet.

21.30 Necmeddin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi (Sabah faslı), 22.10 Müzik variyete: Tepebaş bahçesinden naklen, 22.50 Son haberler ve ertesi günün proğramı. 23.00 Saat ayarı ve SON.

Ankara radyosu

Ankara Radyosu —1—

30. Temmuz. 1938. Cumartesi Proğramı

Öğle neşriyatı: 13.30 Karışık plâk neşriyatı, 13.50 Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları, 14.15 Ajans haberleri.

Akşam neşriyatı: 18.30 Plâk neşriyatı, 19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule), 20.00 Saat ayarı ve arapça neşriyat, 20.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza), 21.00 Şan Plâkları, 21.15 Stüdyo Salon Orkestrası:

1 — Becce: Ersts İtalienische Suite.

2 — Micheli: Rosen und Schasetterlinges.

3 — Waldteufel: Tout - Paris.

4 — Siede: Das Cigarettenmödel.

5 — Manfred: Rin Karnevals - Trasus.

22.00 Ajans haberleri ve SON.

Dr. Nihad Tözge

Babıâli cad. No. 11. saat 15- 18
Tel. 21942

Zayi

İst. ithalât gümrüğünün 43035 sayılı beyannamesine ait 379997 sayılı 2 - 3 - 938 günlü depozito makbuzu zayi edildiğinden ve yenisini çıkaracağımızdan eskisinin hükmü yoktur ve bu makbuz kambiyoda istimal edilmiyecektir.

Moiz Behar ve Ş.

Zührevî ve cilt hastalıkları

Hayrı Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami çarşısında No. 33 Telefon:41358

Inhisar Sofra Tuzunu Satanlara

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

Şimdiye kadar beher kilosu toptan "9.50„ ve perakende olarak "12" kuruşa satılmakta olan sofra tuzları fiatından 15-8-938 tarihinden itibaren birer kuruş indirilmiştir. Ellerinde sofra tuzu bulunan satıcıların mevcutlarını 12 Ağustos938 akşamına kadar bir beyanname ile en yakın satış Deposuna bildirmeleri ilân olunur. (4951)

TORNACI ve KAYNAKÇI ARANIYOR

1 — Zonguldak için modern torna tezgâhlarında her nevi madenî işleri yapacak kabiliyette mesleğin icabettirdiği malûmata sahip, sınaî, resim ve torna hesaplarını lâyıkiyle bilen ve muhtelif torna tezgâhlarında on kadar tornacıyı nezareti altında çalıştırabilecek birinci sınıf bir tornacı ustasiyle,

2 — Madenî işler için dört tornacı,

3 — Oksijen ve mütemadî ve mütenavib cereyanlı elektrik kaynaklarını iyi bilen bir kaynakçı alınacaktır.

İsteklilerin 3 ağustos 1938 tarihine kadar Tophane posta kutusu No. 8 adresine mektupla müracaat etmeleri.

Sahibi: Ahmet Cemalettin SARAÇOĞLU
Neşriyat müdürü: Macit ÇETİN Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya

Ege Tiyatrosu temsilleri

Nurettin Gençdur ve arkadaşları

30 temmuz Cumartesi akşamı

Şehremini İnşirah bahçesinde

Son emir: Yereyat

31 Temmuz Pazar akşamı

Yenişehir Aile bahçesinde

Kasırga

Sabriye Toksesin kıymetli konseri

Doktor Feyzi Ahmed

Deniz hastahanesi Cilt ve Zührevî hastalıklarımutahassısı

Ankara Caddesinde: Hergün öğleden sonra Telefon: 23899